

**ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ** การสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้น  
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษา  
พัฒนาการ

**ผู้ศึกษา** นายประเสริฐ อัยคัชชะ **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและ  
การสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์นภลัย สุวรรณธาดา **ปีการศึกษา** 2546

### บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของ  
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ (2) เพื่อ  
ตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ใน  
การศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 10 แบบฝึก แบบทดสอบ  
ก่อนและหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าดัชนีความ  
สอดคล้อง และการทดสอบค่าที

ผลการศึกษปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านมีคะแนนทดสอบหลัง  
เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนแบบฝึกของกลุ่มตัวอย่างถึง  
เกณฑ์พอใช้จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ผ่านเกณฑ์ดี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 50  
และผ่านเกณฑ์ดีมาก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30

**คำสำคัญ** การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

## กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้ขอขอบคุณผู้ศึกษาค้นคว้าได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์นภลัย สุวรรณธาดา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำการศึกษา ค้นคว้านี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษาค้นคว้ารู้สึก ซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบพระคุณอาจารย์ศิริเพ็ญ แสงเดช อาจารย์สุมิตรา บุญประเสริฐ อาจารย์ทิวดี นกบิน ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความอนุเคราะห์จาก อาจารย์จรัมศรี เพ็ชรกุล ผู้อำนวยการ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อาจารย์ศรีสมบูรณ์ อางนันทน์ หัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ให้ความช่วยเหลือในการทดลองเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าถือว่ามีความเป็นค่าเป็นอย่างยิ่ง

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นไปด้วยความราบรื่น ด้วยแรงสนับสนุนและกำลังใจจากคุณแม่ คุณพ่อ ญาติพี่น้อง และเพื่อน ๆ ทุกคนเป็นอย่างดีตลอดมา

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบให้ผู้ที่สนใจในการศึกษาทั้งหมด

ประเสริฐ อุทัยชนะ

กรกฎาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า.....	5
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารเกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	7
ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ.....	14
ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	17
บทที่ 3 การดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	21
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	24

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	26
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
บทที่ 5 สรุปการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .....	29
สรุปการศึกษาค้นคว้า.....	29
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	30
อภิปรายผล.....	31
ข้อเสนอแนะ.....	32
บรรณานุกรม.....	34
ภาคผนวก.....	37
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	39
ข สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือศึกษาค้นคว้า.....	42
สำเนาหนังสือเชิญเป็นผู้ทรงวุฒิพิจารณาเครื่องมือ.....	43
ค แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	48
แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน.....	85
ง ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	93
ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน.....	101
คะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน.....	104
ผลต่างของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน.....	105
ผลการเปรียบเทียบคะแนนจากแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยใช้สูตร t-test (Dependent Samples).....	106
ผลงานนักเรียน.....	107
ประวัติผู้ศึกษา.....	180

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่จำเป็นต่อการศึกษาและการดำรงชีวิต เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความบันเทิง และการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ที่มีทักษะในการอ่านหรือมีนิสัยรักการอ่านย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนวิชาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สังคมปัจจุบันเป็นสังคมยุคข้อมูลข่าวสารที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และมีความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ตลอดเวลา เราจึงต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ซึ่งการอ่านมีบทบาทสำคัญในการแสวงหาความรู้ทุกด้าน

การอ่านมีความจำเป็นมากสำหรับนักเรียน เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ นั่นคือใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า หากมีทักษะการอ่านอย่างดีแล้วการเรียนวิชาใดๆ ก็จะบังเกิดผลดีด้วย ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูภาษาไทยที่ต้องปูพื้นฐานการอ่านที่ถูกต้อง เป็นกระบวนการให้แก่แก่นักเรียน ดังที่สุนันธา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539: 1) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ การรู้และใช้ชีวิตที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอก็จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความรู้กว้างขวาง ซึ่งสอดคล้องกับสุจริต เพ็ชรขอบ และสายใจ อินทรมพรรษ์ (2536: 136) ที่กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวันเพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิชาการศึกษาต่างๆ เพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่านมีอัตราเร็วในการอ่านสูง ย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิศัลย์ศยา รุดดิษฐ์ (อ้างถึงใน ลมโซขย ด่านขุนทด 2544: 2) ได้กล่าวเกี่ยวกับการอ่านว่า การอ่านตำราวิชาการในบทเรียนและในห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างที่สุด เพราะจะช่วยให้ผู้อ่านได้เรียนรู้โลกกว้าง ทนคน ทนเหตุการณ์ และสามารถนำมาปรับใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี เช่นเดียวกับ จิวรรณ คูหาภินันท์ (2527: 19) ได้กล่าวถึงความจำเป็นและประโยชน์ของการอ่านไว้ว่า ปัจจุบันเป็นโลกของข่าวสารข้อมูลและสื่อต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ดังนั้น การอ่านจึงมีความจำเป็นเพิ่มมากขึ้น และจะต้องพัฒนาการอ่านได้รวดเร็ว รู้จักเลือกเรื่องที่อ่าน เข้าใจสัญลักษณ์ของสื่อต่างๆ ได้เป็นอย่างดีจะทำให้มนุษย์สามารถปรับตัวให้มีชีวิตความ

เป็นอยู่ดีขึ้น มีความรู้ความสามารถที่จะเอาชนะธรรมชาติและโรคร้ายไข้เจ็บต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ฉะนั้นการอ่านจะทำให้คนทันสมัยทันเหตุการณ์ รู้จักรักษาสิทธิของตน รักษาสุขภาพ ปรับปรุงคุณภาพชีวิต ส่วนประเทิน มหาจันทร์ (2530: 6) กล่าวว่า สำหรับบุคคลทั่วไปที่ใช้การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้และพัฒนาบุคลิกภาพ แล้วยังนำผลที่ได้จากการอ่านนั้นมาช่วยในการคิด การตัดสินใจ การวินิจฉัยเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลและพัฒนาอาชีพด้วยวิธีทางหนึ่งในการศึกษาหาความรู้ของบุคคล ได้แก่ การอ่านจะช่วยให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถเลือกแนวทางแห่งการประพฤติปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้ให้ความสำคัญของการอ่านไว้โดยกำหนดสาระมาตรฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านในช่วงชั้น ม. 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (กระทรวงศึกษาธิการ 2544: 20) ไว้ดังนี้

สาระที่ 1 : การอ่าน  
มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

1. สามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็วยิ่งขึ้นเข้าใจวงศัพท์กว้างขึ้นเข้าใจสำนวนและโวหารการบรรยาย การพรรณนาอธิบาย อุปมา และสาธก สามารถใช้บริบทการอ่านสร้างความเข้าใจการอ่านและใช้แหล่งความรู้พัฒนาประสบการณ์และความรู้กว้างขวางขึ้น

2. สามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ประเมินค่าทั้งข้อดีและข้อด้อยอย่างมีเหตุผลโดยใช้แผนภาพความคิดและกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างหลากหลาย พัฒนาความสามารถในการอ่านมาเล่าเรื่อง ความคิดจากการอ่านไปใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและใช้อ่านในการตรวจสอบความรู้

3. สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงตามลักษณะคำประพันธ์ที่หลากหลายและวิเคราะห์คุณค่าด้านภาษาเนื้อหา และสังคมจากบทประพันธ์ที่มีคุณค่านำไปใช้อ้างอิงได้ เลือกรอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างกว้างขวาง เพื่อพัฒนาตนด้านความรู้และการทำงานมีมารยาทการอ่านและนิสัยรักการอ่าน

จากมาตรฐานการเรียนรู้ดังกล่าวจะเห็นว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สาระการอ่าน มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดในการตัดสินใจแก้ปัญหา สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สภาพการเรียนการสอนทักษะการอ่านที่ผ่านมามีไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ครูยังคงใช้รูปแบบการสอนแบบสรุป แบบการบรรยาย เน้นเนื้อหาวิชามากกว่าจะสอนให้ผู้เรียน รู้จักคิด และหาสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ศิริรัตน์ นิละคุปต์ (2528: 11) กล่าวถึงปัญหาการสอน อ่านไว้ว่า การอ่านยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร นับจากตัวผู้เรียน ผู้สอนและกระบวนการเรียนการสอน โดยตัวผู้สอนมีปัญหามากที่สุดเพราะไม่สามารถหาวัสดุที่เหมาะสมในการอ่านได้ และ สุันทามัน เศรษฐวิทย์ (2534: 28) ได้กล่าวถึง ปัญหาในการสอนอ่านว่า นักเรียนมักจะอ่านเพื่อความเข้าใจ มากกว่าที่จะอ่านโดยใช้วิจารณญาณ ซึ่งเป็นการสอนที่เน้นเนื้อหา ไม่เน้นให้ผู้รู้จักคิดและใช้เหตุผล ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือออกแต่อ่านไม่เป็น ดังที่ แม้นมาส ชวลิต (2530: 160) ได้กล่าวถึง สภาพ การอ่านในปัจจุบันว่า ยังไม่ได้รับการพัฒนาถึงระดับมาตรฐานสากล อ่านออกแต่ไม่แตกฉาน อ่าน ได้แต่ไม่เข้าใจความหมาย ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้ ไม่สามารถอ่านโดยวิเคราะห์ และ ไม่สามารถอ่านให้รู้ความหมายระหว่างบรรทัด หรือความหมายที่แฝงไว้

จากปัญหาการอ่านโดยทั่วไปจะเห็นว่า นักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญและเข้าใจ ความหมายของเรื่องที่อ่านได้ เท่ากับว่าการอ่านนั้นล้มเหลว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมี ทักษะในการอ่านตั้งแต่ขั้นต้นจนถึงขั้นสูงคือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นยอดของการอ่าน ทั้งปวง สนิท ตั้งทวี (2538: 317) ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า เป็นการอ่านโดย คิดหาเหตุผลเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ด้วยการพินิจพิจารณา วิเคราะห์ ตีความ และประเมินค่าจาก ข้อความที่อ่าน ส่วนพจนีย์ ประเสริฐศรี (2538: 13) ได้กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็น การอ่านในระดับสูง ผู้อ่านต้องอ่านอย่างรอบคอบ ใช้สติปัญญาและประสบการณ์ เพื่อทำความเข้าใจ วินิจฉัย ประเมินค่า ในสิ่งที่อ่าน โดยอาศัยหลักความจริงและเหตุผล

บันลือ พฤกษ์วัน (2529: 160) ได้กล่าวถึง ปัญหาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสรุป ได้ว่า นักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน และจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ และไม่สามารถ อ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นจุดหมายสำคัญของการอ่าน เพราะการอ่าน แต่ละครั้งก็คือการเรียนรู้ความคิดผู้อื่น เป็นการแสวงหาความรู้และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้ กว้างขวาง ข้อความหนึ่ง ประโยคหนึ่ง ย่อหน้าหนึ่ง หนึ่งบทความหรือหนังสือทั้งเล่มย่อมต้องมี ความคิดของผู้เขียนแฝงอยู่เป็นหน้าที่ของผู้อ่านที่จะต้องจับให้ได้ว่าข้อความนั้น ๆ แฝงความคิด อะไรเอาไว้ หรือต้องการแสดงความคิดและข้อเท็จจริงอะไร เพื่อเหตุผลใด ผู้อ่านต้องเข้าใจใน สิ่งเหล่านี้ โดยเฉพาะนักเรียน นอกจากจะเป็นการช่วยให้เรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วแล้ว การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความพร้อม พัฒนานิสัย รู้เท่าทันความคิด

ของคนอื่น หากได้ฝึกฝนบ่อย ๆ ก็จะทำให้นักเรียนอ่านเป็น มีพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ปัญหาการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณดังกล่าว ควรได้รับการแก้ไข โดยครูควรเปลี่ยนแปลงเทคนิค กลวิธีการสอน และเลือกใช้สื่อการสอนอ่านที่เหมาะสมและตรงกันกับความสนใจนักเรียน เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการอ่านของนักเรียน

บันลือ พลฤกษ์วัน (2522: 72) ได้เสนอแนวทางแก้ไขว่า ครูควรปรับปรุงทั้งในเรื่องของวิธีการสอน กิจกรรมการเรียน แบบเรียนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพการณ์ที่ส่งเสริมการอ่านของนักเรียน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2527: 6) ได้แนะนำวิธีแก้ปัญหาเรื่องนี้ว่า ครูต้องนำความรู้ในด้านจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก จิตวิทยาการอ่าน วิธีการสอน และวิธีการนำวัสดุ อุปกรณ์ในท้องถิ่นมาช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน

ยศ พันัสสรณ์ (2538: 45) กล่าวว่า การที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ ไม่รักการอ่าน และขาดวิจารณญาณในการอ่าน ผลที่ตามมาคือคนไทยส่วนใหญ่ไม่มีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งการอ่านเป็นทางลัดทางหนึ่งที่จะทำให้คนเราได้รับความรู้อย่างมหาศาล

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ มีปัญหาในเรื่องของการที่นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์วิจารณ์ และตีความเรื่องที่อ่านได้ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ทำการทดสอบนักเรียนที่ทำการสอนด้วยแบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 98 คน แบ่งระดับคะแนนเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย โดยคิดคะแนนเฉลี่ยเป็นค่าสถิติร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่สามารถทำคะแนนในแบบฝึกการอ่าน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 20.41 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 30.61 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 48.98

จากผลคะแนนในการทำแบบทดสอบจะเห็นได้ว่า การที่นักเรียนยังไม่ได้รับการฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่าง เป็นระบบตามกระบวนการของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ อาทิ การรู้จักคำ การเข้าใจ ความหมายของคำ ประโยคการแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น และการตีความหมายจากข้อความ จึงทำให้การอ่านไม่สามารถเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาได้ตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 10 ชุด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ



## 2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

2.1 เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

2.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ

## 3. สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังใช้แบบฝึกการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้แบบฝึก

## 4. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

4.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 10 คน

4.2 ระยะเวลาในการทดลอง การทดลองครั้งนี้ทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ใช้เวลาในการทดลอง 4 ชั่วโมง

## 5. นิยามศัพท์

5.1 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ การอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถของสติปัญญาพิจารณาหาเหตุผล ทำความเข้าใจความคิดของผู้เขียน ตลอดจนวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า วินิจฉัยเรื่องที่อ่าน สำหรับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในรายงานฉบับนี้จะใช้ระดับความเข้าใจในการอ่านดังนี้ ระดับความเข้าใจในข้อเท็จจริง ระดับความเข้าใจในเหตุผล ระดับตีความ แปลความ ระดับวิเคราะห์และประเมินเรื่องราว ตามแนวของบันลือ พฤษะวัน

**5.2 แบบฝึกการอ่าน** คือ แบบฝึกความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น จำนวน 10 แบบฝึก

**5.3 แบบฝึกการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ** คือ แบบฝึกที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น โดยเลือกจากหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ ท 305 ท 306 กวีนิพนธ์แห่งชีวิต สังกัภาษา 1 สังกัภาษา 2 การอ่านงานประพันธ์เฉพาะเรื่อง วรรณิทัศน์ ท 401-ท 402 และได้จัดทำคำถามท้ายเรื่องเพื่อฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

**5.4 คุณภาพของแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ** คือ คุณภาพของแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น มีระดับคุณภาพที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง ความถูกต้อง และความเหมาะสมของเนื้อหา

**5.5 ผลสัมฤทธิ์** คือ ความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือมวลประสบการณ์ที่ปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพสมอง สำหรับผลสัมฤทธิ์ในรายงานฉบับนี้ หมายถึง ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ซึ่งได้จากการทำแบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

## 6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 ได้แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาใช้ในการเรียนการสอน
- 6.2 ได้แนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
- 6.3 ได้แนวทางในการทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 1.1 ความหมายของการอ่าน
  - 1.2 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
  - 1.3 ระดับความเข้าใจในการอ่าน
  - 1.4 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 1.5 ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
2. ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
3. ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

#### 1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

##### 1.1 ความหมายของการอ่าน

มีผู้ให้ความหมายของการอ่านไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2528: 18) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านหมายถึง กระบวนการค้นหาความหมายของเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นสัญลักษณ์ของตัวอักษรเท่านั้น แต่อาจจะเป็นเครื่องหมายใด ๆ ที่สามารถนำมาตีความได้ ดังเช่นเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ หรือวัตถุที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นตามลักษณะของวัฒนธรรม

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532: 83) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ความสามารถเพื่อทำความเข้าใจในการสื่อสารในรูปของการเขียน กล่าวคือผู้อ่านกับผู้เขียนจะต้องสื่อความหมายซึ่งกันและกัน โดยใช้ข้อความ (message) เป็นสื่อ ดังนั้น ผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถที่จะเข้าใจและตีความสิ่งที่ผู้เขียนต้องการที่จะสื่อความหมายให้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียนที่แสดงออกมาทางข้อความนั้นมากกว่าการอ่านภาษานั้น ๆ

สนิท สัตโยภาส (2545 : 92) กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า การอ่านหมายถึงการมองคูตัวอักษรแล้วถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษรออกมาเป็นความคิด จากนั้นจึงนำความรู้ ความคิดหรือสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

จากความหมายของการอ่านสรุปว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่แปลความหมายจากตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านและนำความคิดความเข้าใจที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

## 1.2 จุดมุ่งหมายในการอ่าน

การอ่านแต่ละครั้งผู้อ่านอาจมีจุดมุ่งหมายในการอ่านแตกต่างกันออกไป ถ้าผู้อ่านตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านแต่ละครั้งไว้ จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพสูง และมีทิศทางในการอ่านชัดเจน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความสนใจหรือประโยชน์ที่ต้องการได้รับ จุดมุ่งหมายของการอ่านมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

ศรีรัตน์ เจิงกลิ่นจันทร์ (2538: 8) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านทั่วไป สรุปได้ดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้ เป็นการอ่านเพื่อให้ความรู้ของตนเองขยายขอบเขตออกไปจากที่มีอยู่เดิมไปยังเรื่องอื่นต่อ ๆ ไป และเพื่อให้รู้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

2. เพื่อให้เกิดความคิด การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนเขียนขึ้นเพื่อแสดงความคิดเห็น หรือเสนอผลงานการค้นคว้าทดลอง ผลการวิจัยต่าง ๆ จะช่วยให้ความคิดเห็นของผู้อ่านกว้างขวางขึ้น และเป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อ่านอีกด้วย

3. อ่านเพื่อความจรรโลงใจ บางครั้งเราพบกับปัญหาและความไม่สมหวังทำให้เกิดความท้อแท้ ไม่มีกำลังใจ หากได้อ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ที่มีเรื่องเกี่ยวกับชีวประวัติบุคคลสำคัญ ที่ต้องฟันฝ่าอุปสรรคในชีวิตจนกระทั่งชีวิตประสบความสำเร็จในที่สุด ทำให้ผู้ที่หมดหวังในชีวิตมีกำลังใจดีขึ้น สร้างความหวังใหม่ได้ต่อไปมองโลกในแง่ดีขึ้น หรือสิ่งพิมพ์ที่มีเรื่องเกี่ยวกับความจริงเกี่ยวกับชีวิต และการดำเนินชีวิตในโลก จะช่วยให้ผู้อื่นพัฒนาหรือปรับปรุงตนเอง เพื่อความเป็นพลเมืองดีมีจิตใจที่ดี

4. อ่านเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ เราอาจจะไม่สมปรารถนาทุกอย่างเสมอไป การอ่านสามารถชดเชยในสิ่งที่เราขาดไปได้ เช่น อ่านหนังสือที่แนะนำแนวทางแก้ไข ปัญหาเพื่อสร้าง

บุคลิกภาพ การสร้างฐานะทางเศรษฐกิจ การสร้างฐานะทางความรู้ วิธีการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น การอ่านหนังสือเพื่อวัตถุประสงค์นี้เป็นประโยชน์ดีกว่าชดเชยด้วยวิธีอื่น

สรุปได้ว่า การอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อความรู้ ให้เกิดความคิด ความจรรโลงใจ และตอบสนองความต้องการอื่น ซึ่งในการสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้ศึกษาได้นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว

### 1.3 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

นักวิชาการได้กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่านดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543: 57-58) อธิบายสรุปได้ว่า การอ่านมี 7 วิธี คือ

1. การอ่านคร่าว ๆ ใช้เมื่อต้องการสำรวจว่าจะอ่านหนังสือต่อไปโดยละเอียดหรือไม่ จะตัดสินใจยืมหรือซื้อ หรือจะเลือกคัดลอก หรือถ่ายสำเนาเฉพาะตอนที่ต้องการ การอ่านคร่าว ๆ นั้นจะอ่านเพียงชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง สารบัญ คำนำ อ่านบางตอน เพื่อดูสำนวนหรือเนื้อหา และดูครุฑรชนี เพื่อหาหัวข้อที่ต้องการค้นว่ามีหรือไม่
2. อ่านเก็บแนวคิด ใช้เมื่อต้องอ่านหนังสือหรือเอกสารนั้นแล้วทำบันทึกย่อไว้ ทบทวนภายหลังหรือจะสรุปสาระสำคัญของข้อความทำได้โดยผู้อ่านต้องฝึกฝนการหาจุดเด่น หาประโยชน์ใจความสำคัญให้ได้ แล้วสามารถสรุปแนวคิดของแต่ละย่อหน้าแต่ละเรื่องได้
3. อ่านแบบตรวจตรา คือการอ่านวิธีหนึ่ง รวมกับการอ่านวิธีที่ 2 และอ่านเฉพาะส่วนสำคัญที่ต้องการเป็นหลัก เหมือนนักวิทยาศาสตร์ใช้กล้องจุลทรรศน์ส่องดูจุลภาคอย่างไรอย่างหนึ่งเพื่อดูองค์ประกอบของสิ่งนั้น
4. อ่านอย่างศึกษาค้นคว้า การอ่านวิธีนี้ใช้วิธีที่ 3 เป็นหลัก แต่มิได้อ่านเพียงเล่มแต่บางจุด เพราะการศึกษาค้นคว้านั้นต้องอ่านอย่างละเอียดทุกบททุกตอน หากเลขบางตอนก็อาจจะเกิดผลเสียได้ เช่น หากจะอ่านเรื่องสั้นหลาย ๆ เรื่องที่ส่งเข้าประกวดหรือจะอ่านชีวประวัติ จะต้องอ่านตั้งแต่ต้นจนจบอย่างละเอียดให้ได้ครบถ้วน
5. อ่านเชิงวิเคราะห์หรืออ่านตีความ เป็นการอ่านแบบที่ 4 คืออ่านอย่างละเอียดให้ได้ความครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะออกได้ว่าส่วนต่าง ๆ นั้น มีความหมายและความสำคัญอย่างไรบ้าง แต่ละส่วนสัมพันธ์กับส่วนอื่น ๆ อย่างไร วิธีอ่านแบบวิเคราะห์นี้อาจใช้วิเคราะห์องค์ประกอบของคำและวลี การใช้คำในประโยค วิเคราะห์สำนวนภาษา จุดประสงค์ของผู้แต่งไปจนถึงการวิเคราะห์นัยหรือเบื้องหลังการสร้างหนังสือหรือเอกสารนั้น

6. อ่านเก็บข้อมูล วิธีนี้ใช้เมื่อจะอ่านหนังสือหรือเอกสารหลายๆ เล่ม เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเดียวกันจากหลาย ๆ แหล่ง จะได้เปรียบเทียบ คัดเลือก และนำเฉพาะส่วนที่ต้องการมาใช้ต่อไป วิธีอ่านเก็บข้อมูลนี้ใช้กันมากในการทำรายงาน ทำวิทยานิพนธ์หรือการวิจัย

7. อ่านโดยใช้วิจารณ์ การจะใช้วิธีนี้ได้ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถในการอ่านวิธีอื่น ๆ ได้เสียก่อน เพราะการอ่านโดยใช้วิจารณ์จะต้องอาศัยวิธีทั้งหมดข้างต้นร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ แล้วจึงจะเกิดปัญญาสันนิษฐานหาเหตุผลได้ เหตุผลในที่นี้หมายถึงเหตุผลในทางภาษา เหตุผลทางตรรกวิทยา เหตุผลทางความหมาย และเหตุผลในความเป็นจริง ผู้ที่อ่านโดยวิธีนี้ต้องอ่านมาก และมีความกล้าหาญที่จะบอกได้ว่า ข้อความนั้นผิดหรือถูกอย่างไรด้วย

จรรยา บุญมีประเสริฐ (2537: 23) ได้แสดงความเห็นว่า ความเข้าใจในการอ่านไม่ได้จำกัดอยู่ที่เพียงการตอบคำถามได้ถูกต้องเท่านั้น แต่หมายถึงความเข้าใจ 2 ระดับ คือ

1. ระดับต่ำ ความเข้าใจระดับนี้จะเกิดขึ้น ก็ต่อเมื่อผู้อ่านพอใจกับสิ่งที่ตนอ่าน เข้าใจความหมายและมีมโนทัศน์ที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
2. ระดับสูง นักเรียนต้องจับใจความสำคัญให้ได้ เข้าใจถึงแก่นของแนวคิดที่เขียนอยู่ และสามารถเปรียบเทียบแนวคิดเหล่านั้นกับสิ่งที่เคยรู้มา เพื่อที่จะรับเอาสาระสำคัญและแนวคิดใหม่มาผสมผสานเป็นมโนทัศน์ทั้งใหม่และเก่าให้เข้าด้วยกัน

ดัลล์แมน (Dalman 1974: 166 อ้างถึงใน กรรณิกา สุขปัญญาวุฒิ 2544: 8) ได้แบ่งระดับการอ่านออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับความเข้าใจข้อเท็จจริง (Factual Level) หมายถึงความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านตามตัวหนังสือที่เขียนไว้
2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretative Level) คือความเข้าใจ โดยอาศัยการสรุปความตีความ และแปลความหมายจากเรื่องที่อ่านได้
3. ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่า (Evaluation Level) คือความสามารถในการประเมินค่าสิ่งที่ผ่านมา โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่านพิจารณาตัดสินเมื่อพิจารณาถึงระดับความเข้าใจในการอ่าน จะเห็นได้ว่าระดับของความเข้าใจในผู้อ่าน เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่าน ไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน จะไม่สามารถนำความรู้ ความคิด จากสิ่งที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ฉะนั้น ในการสอนอ่านจับใจความ ผู้สอนจำเป็นต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติเหล่านี้ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความให้ได้ผล

บารเรทท์ (Barret 1960: 152 อ้างถึงใน สายสุนีย์ สกฤตแก้ว 2543: 12) ได้จัดลำดับขั้นการอ่านโดยอาศัยหลักการแบ่งประเภท วัตถุประสงค์ของการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ขั้นดังนี้

1. ระดับการอ่านตามตัวอักษร (Literal Comprehension Level) คือความสามารถในการอ่านจับใจความรายละเอียดต่าง ๆ จับใจความสำคัญและลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ สามารถเปรียบเทียบเรื่องราวที่อ่านทั้งในแง่ของความแตกต่างและความเหมือน ทราบความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผล ทราบถึงลักษณะเฉพาะของตัวละครในเรื่องที่อ่าน สามารถจำและทบทวนเรื่องที่อ่านได้

2. ระดับการจัดเรียบเรียงใหม่ (Reorganization Comprehension Level) ความสามารถในการแยกแยะประเภทของสิ่งต่าง ๆ ให้สามารถย่อเรื่องที่อ่านได้ทั้งหมด หรือข้อความบางตอนได้ สามารถสรุปและสังเคราะห์เรื่องที่อ่านได้

3. ระดับการให้ความคิดเห็น (Interferial Comprehension Level) ได้แก่ความสามารถในการนำความคิดเห็น และรายละเอียดที่ได้จากการอ่าน ความคิดเห็น และประสบการณ์ส่วนตัวมาใช้สรุปหาข้อวินิจฉัยสนับสนุนรายละเอียด สรุปใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์และการตีความของภาษาซึ่งมิได้ปรากฏให้เห็น โดยตรงจากข้อความที่อ่าน

4. ระดับประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถที่จะตัดสินใจและประเมินผลด้วยตนเองว่าเรื่องที่อ่านนั้นอะไรเป็นข้อเท็จจริง (Fact) อะไรจะเป็นจินตนาการ (Fantasy) อะไรเป็นความคิดเห็น (Opinions) ตลอดจนสามารถประเมินความเชื่อถือได้ของเรื่องที่อ่าน และประเมินผลในแง่ของความคิดเห็นส่วนตัวว่ามีคุณค่าเหมาะสมที่จะยอมรับหรือไม่

5. ระดับความซาบซึ้ง (Appreciation) ความสามารถในระดับนี้เป็นการอ่านในระดับสูงสุด คือมีอารมณ์ตอบสนองตามเนื้อเรื่อง ตามภาษาของผู้เขียน ตลอดจนการสร้างภาพพจน์และการแสดงออกทางอารมณ์ จากการที่ได้อ่านเรื่องราว

บันลือ พุทธชะวัน (2533: 3-4) ได้กล่าวถึงระดับของการอ่านดังต่อไปนี้

1. ระดับความเข้าใจในข้อเท็จจริงจากรายการที่อ่าน เป็นความเข้าใจในท้องเรื่อง โดยให้ผู้อ่านสามารถตอบคำถามใคร หรือกับใคร ทำอะไรกับใคร ที่ไหน เมื่อไร ผู้อ่านก็ตรวจสอบข้อความ ถ้อยคำจากประโยคนั้นโดยตรง เพราะในเรื่องจะกล่าวถึงและสามารถตรวจสอบคำตอบด้วยการอ่านออกเสียงได้โดยตรง ถือเป็นความเข้าใจระดับต่ำสุด การตรวจสอบคำตอบโดยวิธีการอ่านออกเสียง ย่อมช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงวิธีการที่จะพบแหล่งการหาคำตอบได้เองเป็นอย่างดี

2. ระดับความเข้าใจในเหตุผลของเรื่องที่อ่าน โดยผู้อ่านจะต้องใช้การตีความแปลความจากเหตุผลของท้องเรื่อง เช่น แม่พาลูกๆ นั่งเรือไปหาขายที่บ้านยายมีต้นไม้หลายชนิด... จะต้องเข้าใจได้ว่าบ้านยายจะต้องอยู่ใกล้แม่น้ำ หรือลำคลอง บ้านยายจะต้องเป็นบ้านสวน ยายคงเป็นชาวสวน เป็นต้น

3. ระดับตีความ แปลความจากเนื้อเรื่อง ซึ่งจะได้คำตอบที่มีเหตุผลเป็นเครื่องบ่งชี้ และถือเป็นความเข้าใจในการอ่านที่สูงขึ้น

4. ระดับความเข้าใจที่จะวิเคราะห์และประเมินเรื่องราวที่อ่าน โดยผู้อ่านจะต้องใช้ ความเป็นพหูสูตรในการตรวจประเมิน เช่น ต้นไม้ของยายตามข้อ 2. มีลำต้นสูง มีกิ่งกาฝากเกาะ มี กิ่งแห้ง...ย่อมประเมินได้ว่าเป็นต้นไม้ที่ปลุกนานแล้ว ได้รับการเอาใจใส่ดูแลน้อยย่อมส่งผลผลิต ได้น้อย ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับสาเหตุยายสูงอายุอยู่ด้วย เป็นต้น ความเข้าใจในการอ่านแบบประเมิน หรือวิจารณ์นี้จะต้องใช้การศึกษาเหตุผลก่อนข้างลึกซึ้งกว่า ข้อ 2. โดยจะต้องวิเคราะห์ปัญหาให้ ความคิดเห็นในแง่วิจารณ์ คือ พิเคราะห์หาส่วนดี ซึ่งให้เห็นส่วนบกพร่องพร้อมกันแนะนำการแก้ไข ปรับปรุงหรือหาวิธีป้องกันไม่ให้เกิดผลเสียขึ้นได้ การสอนอ่านแบบนี้ถือได้ว่าเป็นความเข้าใจใน การอ่านระดับสูงและสูงมาก

จากระดับความเข้าใจในการอ่านสรุปว่า ความเข้าใจในการอ่านมีหลายระดับ หาก แบ่งเป็น 2 ระดับ คือระดับต่ำและระดับสูง หากแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับความเข้าใจใน ข้อเท็จจริงจากรายการที่อ่าน ระดับความเข้าใจในเหตุผลของเรื่องที่อ่าน ระดับตีความ และระดับ ความเข้าใจที่จะวิเคราะห์และประเมินเรื่องราวที่อ่าน หากแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับการอ่าน ตามตัวอักษร ระดับการจัดเรียบเรียงใหม่ ระดับการให้ความคิดเห็น ระดับประเมินผล และระดับ ความซาบซึ้ง

สำหรับการศึกษารั้วนี้ผู้ศึกษาเลือกระดับความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งมี 4 ระดับ ดังกล่าวข้างต้น

#### 1.4 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการอ่านในระดับสูงที่ต้องอาศัยความรู้ และ ประสบการณ์ ความคิด เหตุผล ในการพิจารณา วิเคราะห์ ตัดสินในการอ่าน ซึ่งมีผู้ให้ความหมาย เกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

สุภากร ราชกรกิจ (2532: 9) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านอย่างมี วิจารณญาณว่า เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดพิจารณาเหตุผล เข้าใจความหมาย และความคิด ของผู้เขียนสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาได้ ซึ่งการอ่านระดับอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า



มิลเลอร์ (Miller อ้างถึงใน ลำจวน นิชเปียม 2535: 43) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไว้ว่า เป็นกระบวนการอ่านขั้นสูงผู้อ่านจะต้องประเมินค่าสิ่งที่อ่านโดยใช้ความรู้จากประสบการณ์เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ

จริยาพร สจิมทอง (2536: 16) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล พิจารณาเรื่องที่อ่านอย่างรอบคอบ และเข้าใจเรื่องที่อ่านจนสามารถวิจารณ์ได้

สวลี ชนะपालพันธ์ (2536: 11) ได้กล่าวถึง ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึงการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถของสติปัญญาพิจารณาหาเหตุผล ทำความเข้าใจ ความคิดของผู้เขียน ตลอดจนวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่าวินิจฉัยเรื่องที่อ่าน

พจนีย์ ประเสริฐศรี (2538: 13) ได้กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านในระดับสูง ผู้อ่านต้องอ่านอย่างรอบคอบ ใช้สติปัญญาและประสบการณ์ เพื่อทำความเข้าใจวินิจฉัย ประเมินค่า ในสิ่งที่อ่าน โดยอาศัยหลักความจริงและเหตุผล

เฮลแมน (Heilman 1972: 12 อ้างถึงใน วรรณิกา ศุภปัญญาวุฒิ 2544:21) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า เป็นการอ่านโดยจำความหมายของคำได้ เลือกความหมายของคำในกรณีที่มีหลายความหมายได้เหมาะสมกับข้อความที่อ่าน เข้าใจถ้อยคำอุปมาความหมายที่ซ่อนเร้นซึ่งผู้เขียนไม่ได้บอกตรง ๆ จับความคิดสำคัญของผู้เขียน ถ่ายทอดข้อความที่ผู้เขียนเขียน มองเห็นความสำคัญของส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นข้อความนั้นและมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เหล่านั้น จับลักษณะการเขียนของผู้เขียน เข้าใจจุดมุ่งหมาย ความคิดเห็นและอคติของผู้เขียน ลงความเห็นวินิจฉัย และจับความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการแสดงออกได้

สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึงการอ่านที่อาศัยความเข้าใจตรงตามตัวอักษร และการตีความตามพื้นฐาน รวมทั้งอาศัยประสบการณ์ของผู้อ่านมาวิเคราะห์ตัดสิน และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้นำความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาใช้ในการเป็นกรอบการสร้างแบบฝึก

### 1.5 ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่มีความสำคัญที่ต้องนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมในยุคสารสนเทศ นักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

ศุภัญญา ศรีสืบสาย (2532: 59) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกการอ่านอย่างมี  
วิจารณญาณว่า ควรมีการส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนโดยเน้นการฝึกทักษะการอ่าน และการคิด  
ควบคู่กันไป จึงจะทำให้การอ่านสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง

ศิริรัตน์ วิษาช่าง (2535: 42-43) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความ  
สำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นอย่างมาก การอ่านเพื่อจับใจความอย่างเดียว  
จึงไม่เพียงพอ ควรใช้ความคิดพิจารณาเหตุผลไปด้วย

อุดมพร พัสถาน (2537: 16) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมี  
วิจารณญาณว่าเป็นการอ่านที่พัฒนาความคิดให้แตกฉาน ทำให้รู้จักพินิจพิจารณาถึงข้อเท็จจริง  
ข้อคิดเห็น ไม่หลงเชื่อในคำพูดในตัวบุคคล หรือสิ่งใด ๆ นอกจากนี้ยังใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา  
ที่เกิดขึ้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและบุคคลอื่นได้

ศศิธร รัตนลักษณะนันท์ (2542 : 233) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมี  
วิจารณญาณ สรุปได้ว่า ทำให้รู้ว่าข้อความส่วนใดเป็นความจริง ส่วนใดเป็นความคิดเห็น เป็นการ  
กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความคิดและทัศนะที่กว้างไกลออกไป รวมทั้งรู้จักการประเมินค่าของเรื่องที่อ่าน  
ด้วยความรอบคอบอย่างมีเหตุผล ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและในสังคมได้

สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสำคัญเพราะสามารถทำให้ผู้อ่านมี  
เหตุผล รู้จักวิเคราะห์ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้โดยใช้สติ  
ในการคิดและพิจารณาถึงสาเหตุที่แท้จริง ทำให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นไม่ตกเป็น  
เครื่องมือของผู้อื่น

## 2. ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

นักการศึกษาหลายคนได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่าน ได้แก่ ทฤษฎีการจัดลำดับข้อความ  
และวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อความเป็นทฤษฎีที่มีผลต่อการอ่าน

ศุมิตรา อังวัฒนกุล (2527: 108-110) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านที่เน้นพฤติกรรมการเรียนรู้ เป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการ  
ตอบสนองต่อสิ่งเร้าจะทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น ดังนั้นการอ่านจึงเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีการ  
จัดลำดับไว้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหมายถึงการอ่านต้องประกอบด้วยทักษะเบื้องต้น และทักษะที่เป็น  
พื้นฐานก็จะถูกล้อมรวมเข้าด้วยกัน โดยผ่านกลวิธีการฝึกให้นักเรียนแยกแยะได้ว่าส่วนใดเป็น  
เรื่องที่เกี่ยวข้องกับอักษรและส่วนใดเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

2. การอ่านที่เน้นความรู้ความเข้าใจ ทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ มีแนวคิดว่าพฤติกรรมทุกอย่างต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ประสบการณ์ในการเรียนรู้ การรู้จักสะสมความรู้ และการนำไปใช้ ดังนั้นทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ จึงเป็นหน้าที่ของสมองส่วนกลางในการตีความตัวแปรต่างๆ การเรียนรู้จึงขึ้นอยู่กับความรู้จักเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิมและแสดงออกอย่างเหมาะสม

แม้นมาส เซาวลิต (2538: 9) ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการอ่านเบื้องต้นตามทฤษฎีการอ่านไว้ดังนี้

1. อย่าเริ่มด้วยการอ่านขั้นสูงเกินสติปัญญา
2. อ่านตามความสนใจและรสนิยม
3. อย่าฝืนอ่าน ต้องมีความสุขในการอ่าน
4. พัฒนาการอ่านตามระดับความรู้
5. อ่านเรื่องเดียวกันหลายครั้งจะได้รสต่างกัน
6. เลือกอ่านงานเขียนของนักเขียนอาวุโสที่มีทัศนคติตรงกัน
7. อ่านได้ทุกเวลา
8. ต้องอ่านด้วยวิจารณญาณ
9. อย่าเบื่อง่าย ต้องมีเหตุผลของตนเอง

เทลเลอร์ (Taylor 1973: 20-23 อ้างถึงใน กรรณิกา สุภัญญาวุฒิ 2544:28) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ว่าในการอ่านนั้นกระบวนการวางเงื่อนไขก็คือ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ (Association) เช่น ถ้าจะสอนให้นักเรียนอ่านคำว่า “แมว” ครูจะทำได้โดยวาดรูปแมว และมีบัตรคำว่า “แมว” มาให้นักเรียนดู พร้อมกับออกเสียง “แมว” ได้ด้วย ทำอย่างนั้นหลายๆ ครั้ง นักเรียนจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคำว่า “แมว” ว่ามีรูปร่าง เสียง ตัวอักษรเช่นไร

คาร์รอล (Caroll 1964: 188 อ้างถึงในกรรณิกา สุภัญญาวุฒิ 2544: 29) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่านว่ามีหลักการควรวีต 3 ประการ

1. การเสริมแรง (reinforcement) เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการวางเงื่อนไขในการเรียนการสอนมีความมั่นคงถาวร ในการเรียนอ่านนั้นถ้าพึ่งแต่การฝึกอ่านอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้เด็กเรียนอ่านหรือจำคำได้ ต้องอาศัยการเสริมแรงเข้าช่วย ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการใช้การเสริมแรงด้วย

2. การหยั่งเห็น (Insight) เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยฉับพลันของเด็กแต่เกิดหลังจากที่เด็กลองผิดลองถูกหลายครั้ง เช่น เด็กเห็นคำว่า “กิน” มาก่อนแล้วพบคำว่า “บิน” เด็กก็จะ

อ่านว่า “กิน” แต่เมื่อได้รับการสอนหรือลองสะกดดูเป็นประสบการณ์แก่เด็ก เด็กก็จะอ่าน “บิน” ได้ถูกต้อง

3. ทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ เพียเจต์กล่าวว่า ความรู้คือ ประสบการณ์ที่ได้รับการสะสม (Cumulative) มาแล้วในอดีต กล่าวคือ เมื่อเด็กมีปฏิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกแล้ว ได้ผลลัพธ์ออกมา ก็จะเก็บสะสมไว้ในตัว เมื่อเด็กพบเหตุการณ์เช่นเดิมอีก เด็กจะคาดหวังกันทันทีว่า ผลลัพธ์ควรจะออกมาเหมือนที่เคยเป็นมาแล้ว เป็นประสบการณ์ที่จะก่อให้เกิดความคิดต่าง ๆ ไปใช้ในการทำปฏิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เด็กพบครั้งต่อไป

พรธนี ชูทัย (2528: 260-262) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการตื่นตัวของ Fiske และ Maddi เป็นหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกหัดการอ่านอย่างมีวิจารณญาณดังนี้

1. สิ่งเร้าที่มีความหมาย มีความแปลกใหม่จะกระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัวในบทเรียน
2. การเปลี่ยนอิริยาบถและพฤติกรรมของนักเรียน จะช่วยให้การปรับตัวอยู่ในระดับที่เหมาะสม
3. บทเรียนที่มีความยากง่ายพอเหมาะจะช่วยให้การตื่นตัวอยู่ในระดับกลาง จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

ศิริโสภาคย์ บุรพเดชะ (2528: 169) กล่าวว่าไว้ว่า การเรียนรู้ คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ถาวรอันเป็นผลมาจากการฝึกฝนหรือประสบการณ์ การเรียนรู้แม้จะดำเนินไปตามกระบวนการแห่งการฝึกฝน และนักเรียนมีการพัฒนาการเพียงใดก็ตาม ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ

สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์ทรัพย์ (2536: 73-78) กล่าวถึงแรงจูงใจของ Skinner ไว้ว่า แรงจูงใจมี 2 ประเภท คือ 1. แรงจูงใจภายนอก คือ แรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าภายนอกที่ควรจัดขึ้น เช่น การสร้างบรรยากาศโดยการจัดชั้นเรียน นอกจากนี้บุคลิกของครูก็เป็น การสร้างบรรยากาศที่สำคัญ ครูควรมีใบหน้ายิ้มแย้ม ทำทางกระตือรือร้นเป็นกันเอง และการจัดกิจกรรมเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการกระตือรือร้นที่จะเรียนแรงจูงใจภายใน คือ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตัวของผู้เรียนเอง เป็นความรู้สึกอยากร่วมกิจกรรม ซึ่งมักเป็นผลมาจากแรงจูงใจภายนอก

สำหรับการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้ทฤษฎีการอ่านโดยยึดหลักการ 3 ประการ คือ การเสริมแรง การขึงเห็น และทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ ในการสร้างแบบฝึกหัดการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

### 3. ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

นิตยา ฤทธิโยธี (2520: 1) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับ คือ ความสามารถของผู้เรียน
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ
5. ควรใช้เวลาในการทำอย่างเหมาะสม

พรณี ชูทัย (2522: 142) ได้อธิบายถึงการสร้างแบบฝึกที่ดีว่า ผู้สร้างจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาเป็นสำคัญ เพราะจะช่วยให้ได้แบบฝึกที่เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ความใกล้ชิด คือถ้าใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกันจะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน
2. การฝึกหัด คือการให้ผู้เรียนได้ทำซ้ำ ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่แม่นยำ
3. กฎแห่งผล คือการที่ผู้เรียนได้ทราบผลงานของตน ด้วยการเฉลยคำตอบให้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข และเป็นการสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียนการจูงใจ คือ การจัดแบบฝึกเรียงลำดับฝึกง่ายและสั้น ไปสู่เรื่องที่ยากและยาวขึ้นลักษณะของแบบฝึก

ในการสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้ศึกษาได้อาศัยหลักสำคัญตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาของ พรณี ชูทัย มาใช้ในการสร้างแบบฝึก

### 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

มีผู้วิจัยเกี่ยวกับการอ่านดังนี้

อรษา บุญปัญญา (2540: 38-40) ได้ศึกษาเรื่องการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 75.75/75.20 และมีนักศึกษาที่ฝึกทักษะการอ่านจากแบบฝึกทักษะที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น มีคะแนนทดสอบหลังการฝึกสูงกว่าคะแนนทดสอบ

ก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักศึกษามีความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณสูงขึ้นหลังใช้แบบฝึก

จิตรารกณ์ คิ้วงจุมพล (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้กระบวนการอย่างแบบปฏิบัติการที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย และทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจคิดเป็นร้อยละ 89.15 มีทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับดี โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยเท่ากับ 3.96 และมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งมีทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ

กรรณิกา สุภปัญญาวุฒิ (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้แบบฝึกการอ่านต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารี จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.48/92.33 และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงถึงคุณภาพของแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่สร้างขึ้นอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน สามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้

พิสมัย ยี่วิชัย (2544 : 53-54) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แบบฝึกทักษะทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.87/85.75 หมายความว่า นักเรียนสามารถทำแบบฝึกได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81.87 และสามารถทำข้อสอบหลังเรียนได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85.75 แบบฝึกทักษะนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 80/80 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลมโซข ด่านขุนทด (2544: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ

83.50/84.37 และนักเรียนที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์การอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

มณฑนา บุญปุ่น (2545: 58) ได้วิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อเสริมประสบการณ์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 80.04/86.06 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างหลังการเรียน โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ สูงกว่าก่อนการเรียนด้วยแบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การสร้างแบบฝึกการอ่านสามารถพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจับใจความ และการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนได้ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงตั้งสมมติฐานว่า แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ จะทำให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้แบบฝึก

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการนำเสนอวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### *ประชากร*

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 50 คน

##### *กลุ่มตัวอย่าง*

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 10 คน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง
2. ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 4 คน

#### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น ได้แก่

- 2.1 แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 2.2 แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ



2.1 แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3  
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ จำนวน 10 แบบฝึก ประกอบด้วย เรื่อง  
ดอกไม้จะบาน ดอกไม้ให้คุณ ยางอาย เธอคือความหวังของแผ่นดิน เกิดเป็นหมอ อ่านหนังสือมี  
ประโยชน์อย่างไร ชาวนาและนายห้าง พ่อแก่แม่เฒ่า อันของสูงแม่ปองต้องจิด และรามเกียรติ์  
ตอนทศกัณฐ์ลี้ม

### **ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก**

การสร้างแบบฝึกในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตร ความมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
พุทธศักราช 2544 และเอกสารประกอบหลักสูตรอื่นๆ ทฤษฎีและหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ  
ความสนใจในการอ่านของเด็กวัย 14-16 ปี จากหนังสือวรรณกรรม หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการ  
สร้างแบบฝึก เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกเรื่องต่าง ๆ นำมาสร้างเครื่องมือ

2) รวบรวมเรื่องต่าง ๆ จากหนังสือเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ ท 305 ท 306 จำนวน  
2 เรื่อง กวีนิพนธ์แห่งชีวิต จำนวน 1 เรื่อง สังกัปภาษา 1 จำนวน 2 เรื่อง สังกัปภาษา 2 จำนวน 1  
เรื่อง การอ่านงานประพันธ์เฉพาะเรื่อง จำนวน 3 เรื่อง วรรณนิทัศน์ ท 401-ท 402 จำนวน 1 เรื่อง  
และกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3) คัดเลือกเนื้อเรื่อง โดยนำเรื่องสั้น บทความ คำประพันธ์ ร้อยกรองในวารสาร  
และหนังสือแบบเรียนทักษะสัมพันธ์ ท305 ท306 จำนวน 30 เรื่อง มาให้นักเรียนจำนวน 30 คน  
เลือกให้เหลือเรื่องที่แต่ละคนชอบมากที่สุด จำนวน 10 เรื่อง โดยใช้แบบสำรวจความสนใจใน  
การอ่าน

4) ดำเนินการสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบฝึกท้ายเรื่อง  
เป็นแบบอัดนัย และปรนัย

5) นำแบบฝึกการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้น  
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำ และ  
นำเสนอเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 คน ตรวจสอบพิจารณาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ  
แต่ละท่านจะให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วย

ให้คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจ

ให้คะแนน -1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วย

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน รายชื่อดังปรากฏในภาคผนวก ก

6) นำแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ  
เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้จริงโดยมีการ  
ทดลองดังนี้

(1) นำแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น  
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ จำนวน 3 คน โดยสุ่ม  
แบบเจาะจง คือ นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน อ่อน 1 คน เพื่อดูความเหมาะสมของการใช้  
ภาษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

(2) นำแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณที่ได้รับการ  
ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียม  
อุดมศึกษาพัฒนาการ จำนวน 5 คน โดยสุ่มแบบเจาะจง เพื่อหาข้อบกพร่อง แล้วนำไปปรับปรุง  
แก้ไขอีกครั้ง เพื่อเก็บไว้ใช้ทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน

รายละเอียดของแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณปรากฏในภาคผนวก ค

## 2.2 แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

### ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ

- 1) ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับวิธีการสร้างข้อสอบภาษาไทย คู่มือการสอน  
ภาษาไทย และศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการวัดผลและประเมินผลทางภาษา
- 2) วิเคราะห์จุดประสงค์ที่ใช้วัดการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อกำหนดจำนวนข้อ  
ทดสอบให้ตรงกับจุดประสงค์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 3) ศึกษาข้อมูลจุดประสงค์การเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับ  
มัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ แล้วกำหนดเป็นผล  
การเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 4) นำจุดประสงค์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่วิเคราะห์แล้วนั้นมาเทียบกับการวัด  
ด้านสติปัญญาของบลูม (Bloom อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538: 172-176) เพื่อ  
สร้างแบบทดสอบตามการวัดด้านสติปัญญาของบลูม ดังนี้

ขั้นที่ 1	ความรู้ความจำ	จำนวน 4 ข้อ
ขั้นที่ 2	ความเข้าใจ	จำนวน 3 ข้อ
ขั้นที่ 3	การนำไปใช้	จำนวน 4 ข้อ
ขั้นที่ 4	การวิเคราะห์	จำนวน 13 ข้อ
ขั้นที่ 5	การสังเคราะห์	จำนวน 4 ข้อ
ขั้นที่ 6	การประเมินค่า	จำนวน 3 ข้อ
ระดับการอ่านในขั้นที่ 1-3		ประมาณร้อยละ 40
ระดับการอ่านในขั้นที่ 4-6		ประมาณร้อยละ 60

5) จัดสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

6) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาเพื่อตรวจสอบลักษณะการใช้คำถาม ตัวเลือก ความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความถูกต้องด้านภาษา และความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม (IOC) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

ให้คะแนน +1	เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของพฤติกรรมที่ต้องการวัด
ให้คะแนน 0	เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของพฤติกรรมที่ต้องการวัด
ให้คะแนน -1	เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน

7) นำแบบทดสอบที่ตรวจแล้วมาแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดยของแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนปรากฏอยู่ในภาคผนวก ค

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบการอ่านอย่างมี วิจารณญาณก่อนเรียน แล้วบันทึกผลสอบที่ได้เป็นคะแนนก่อนเรียน

3.2 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสอนด้วยตนเองโดยใช้แบบฝึกการอ่านภาษาไทยอย่างมี  
วิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สัปดาห์ละ 4 ชุด เริ่มจากแบบฝึกชุดที่ 1 จนถึง  
แบบฝึกชุดที่ 10 ให้เป็นไปตามลำดับ ความยากง่าย ใช้เวลาในการฝึกประมาณ 4 ชั่วโมง

3.3 ทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบการอ่านอย่างมี  
วิจารณญาณหลังเรียน แล้วบันทึกผลสอบที่ได้เป็นคะแนนหลังเรียน

#### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 นำคะแนนที่ได้จากแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 10 แบบฝึก มา  
วิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึก โดยการหาค่าร้อยละ

4.2 นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ มาเปรียบเทียบ  
การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังใช้แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้สูตร t-test  
(Dependent Samples)

#### 5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

5.1 หาค่า IOC ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญโดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1

$\sum R$  แทน ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

5.2 หาค่าร้อยละจากคะแนนที่นักเรียนทำแบบฝึก 10 แบบฝึก โดยใช้สูตรการหา  
ค่าเฉลี่ยร้อยละ ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนคะแนนที่ได้} \times 100}{N}$$

5.3 หาค่าร้อยละจากคะแนนที่นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยใช้สูตร  
การหาค่าเฉลี่ยร้อยละ ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนคะแนนที่ได้} \times 100}{N}$$

5.4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังการใช้แบบ  
ฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้สูตร t-test (Dependent Samples) ดังนี้

$$t = \frac{\sum R}{\frac{\sqrt{n \sum D^2 - (\sum D)^2}}{n-1}}$$

กำหนดให้ D เป็นความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่  
N เป็นจำนวนคู่

5.5 การหาร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากแบบฝึกหัดของนักเรียน

$$E_1 = \frac{\sum x}{N}$$

$E_1$  แทน คุณภาพของแบบฝึกหัด

$\sum x$  แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดของจำนวนนักเรียนในกลุ่ม  
ตัวอย่างทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

## บทที่ 5

### สรุปการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ  
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

#### 1. สรุปการศึกษาค้นคว้า

##### 1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1.1.1 เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียน  
ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

1.1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างมี  
วิจารณญาณ

##### 1.2 สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังใช้แบบฝึกการอ่านภาษาไทย  
อย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้แบบฝึก

##### 1.3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

###### 1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่  
3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา  
2547 จำนวน 50 คน

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 10 คน  
1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง และผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการศึกษา  
ค้นคว้า

### 1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

- 1) แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ จำนวน 10 ชุด
- 2) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก ใช้สำหรับทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

### 3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามลำดับขั้นดังนี้

- 1) ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการสอนโดยใช้แบบฝึกการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สัปดาห์ละ 4 ชุด เริ่มจากแบบฝึกชุดที่ 1 จนถึงแบบฝึกชุดที่ 10 ให้เป็นไปตามลำดับ ความยากง่าย ใช้เวลาในการฝึกประมาณ 4 ชั่วโมง
- 2) นำคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าร้อยละ

### 3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ

## 2. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้สรุปได้ดังนี้

2.1 นักเรียนที่ใช้แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีคะแนนเฉลี่ยการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังใช้แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้แบบฝึก คือ อยู่ในเกณฑ์พอใช้ (60-74 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 20 อยู่ในเกณฑ์ดี (75-79 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 50 และอยู่ในเกณฑ์ดีมาก (80 คะแนนขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ 30

2.2 นักเรียนมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ผลจากการทำแบบฝึก (อذنัย) นักเรียนส่วนใหญ่ตอบคำถามอย่างสั้น ๆ แต่มีการใช้วิจารณญาณในการตอบ ซึ่งเป็นวิจารณญาณในระดับความรู้ความเข้าใจ การวิเคราะห์ตีความ ส่วนการสังเคราะห์และประเมินค่าที่เป็นวิจารณญาณในขั้นสูงนั้นนักเรียนส่วนน้อยที่ตอบได้

2.4 ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากแบบฝึกหัดของนักเรียน ( $E_1$ ) คือ 77.9

### 3. อภิปรายผล

การสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ จากผลการศึกษาค้นคว้าได้รวบรวม ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการอภิปราย ดังนี้

นักเรียนที่ใช้แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีคะแนนเฉลี่ยการอ่านอย่างมี วิจารณญาณหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้แบบฝึก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ

1) แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนี้ แบ่งตามชั้นของวิจารณญาณออกเป็น 6 ชั้น คือ ความรู้ ความเข้าใจ ตีความ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า จึงเป็นการฝึกอย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเริ่มจากง่ายไปหายาก ทำให้นักเรียนเกิดกำลังใจในการทำแบบฝึก และไม่รู้สึกเบื่อหน่าย

2) เนื้อหาของแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นำมาจากบทความ วารสาร หนังสือทักซ์สัมพันธ์ และหนังสืออ่านเพิ่มเติมต่าง ๆ จึงทำให้แบบฝึกมีความหลากหลาย และทำให้นักเรียนมีความเพลิดเพลินในการทำแบบฝึก

3) แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นแบบปรนัยและอัตนัย ที่มีความหลากหลายของเนื้อหา ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง และส่งเสริมให้เกิดความคิดในด้านต่าง ๆ ตลอดจนเสริมสร้างให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นจึงช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิด และสามารถนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตได้

4) แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนี้ แบ่งออกเป็น 10 แบบฝึก ซึ่งเป็นการฝึกซ้ำใน ลักษณะเดียวกันหลาย ๆ แบบฝึก ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงเกิดความคล่องแคล่ว และชำนาญในการทำแบบฝึก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเพียเจต์ ที่กล่าวว่า เมื่อเด็กมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกแล้ว ได้ผลลัพธ์ออกมาสะสมไว้ในตัว เมื่อพบเหตุการณ์เช่นเดิมอีก จึงเป็นประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดความคิดต่าง ๆ ไปใช้ในการทำปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งเร้าที่เด็กพบ ครั้งต่อไป (กรรณิกา สุภปัญญาวุฒิ 2544: 29) เช่นเดียวกับจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึกของ พรณิ ชูทัย (2522:142) ในเรื่องของการฝึกหัดว่า การให้ผู้เรียนได้ทำซ้ำ ๆ เพื่อสร้างความรู้ที่ เข้าใจได้แม่นยำ



## 4. ข้อเสนอแนะ

### 4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

4.1.1 ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งสามารถนำแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาใช้ฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยครูผู้สอนภาษาไทยควรนำแบบฝึกนี้มาใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจต่อการเรียนและมีทักษะการคิดเพิ่มขึ้น

4.2.2 ในการสร้างแบบฝึกควรเลือกรื่องที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัย สติปัญญา ความสามารถและความสนใจของนักเรียน รวมทั้งพิจารณาระยะเวลาในการทำแบบฝึก ให้มีความเหมาะสมด้วย เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน

4.3.3 การนำแบบฝึกไปใช้ครูผู้สอนควรคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ด้านการอ่านของนักเรียนจะต้องปูพื้นฐานในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแก่นักเรียนก่อน

### 4.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

4.2.1 ควรมีการสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่นำเนื้อหาจากภูมิปัญญาของท้องถิ่นตามสภาพหรือลักษณะของแต่ละโรงเรียน เพื่อให้แบบฝึกมีความหลากหลายและสอดคล้องกับท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาของท้องถิ่นตนเอง

4.2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยมีการสร้างแบบฝึกกับการสอนด้วยวิธีอื่น ๆ เพื่อจะได้ปรับปรุงการเรียนการสอนด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

4.2.3 ควรมีการนำแบบฝึกทักษะการอ่านมีวิจารณญาณที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น ไปทดลองใช้กับหลาย ๆ โรงเรียน เพื่อจะได้ข้อสรุปผลการศึกษาค้นคว้าที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

4.2.4 ควรนำไปทดลองกับกลุ่มทดลองที่มีขนาดใหญ่ โดยมีการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม เพื่อผลการศึกษาจะได้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

## บรรณานุกรม

- กรรณิกา สุขปัญญาวุฒิ (2544) “ผลการใช้แบบฝึกการอ่านต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่าน  
อย่างมีวิจารณญาณ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารี จังหวัด  
มหาสารคาม” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย  
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- จรรยา บุญมีประเสริฐ (2537) “ผลการสอนชี้แนะที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของ  
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย
- จริยาพร สจิมทอง (2536) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณระหว่างการ  
ใช้วิธีวิทยาศาสตร์ กับวิธี S Q 3 R ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกัลยาณมิตร จังหวัด  
ขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิต  
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527) *การทำหนังสือสำหรับเด็ก พิมพ์ครั้งที่ 4* กรุงเทพมหานคร  
บูรพาสาส์น
- ทัศนีย์ สุขเมธี (2534) *พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร ภาควิชา  
หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
- นิตยา ฤทธิโยธี (2520) *การทำและการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ* กรุงเทพมหานคร หน่วยงานนิเทศก์  
กรมสามัญศึกษา
- บันลือ พุกกะวัน “ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการสอนอ่าน” *ประชากรศึกษา* 36  
(พฤษภาคม 2529) 4-18
- \_\_\_\_\_. (2533) *อุปกรณ์การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา แนวบูรณาการการสอน*  
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- ประเทิน มหาจันทร์ (2530) *การสอนอ่านเบื้องต้น* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- ประสิทธิ์ กาพย์กลอน *แบบเรียนภาษาไทย ท 401 หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา*  
*ตอนปลาย* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช 2528: 18
- พจนีย์ ประเสริฐศรี (2538) “การใช้นิทานชุดชาดกเป็นสื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของ  
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งศุขลาพิทยา “กรุงไทยอนุเคราะห์” จังหวัด  
ชลบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิต  
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- พรรณณี ชูทัย (2528) *จิตวิทยาการเรียนการสอน* กรุงเทพมหานคร วรวิดิการพิมพ์
- แม่นมาส ขวลิต “กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน” ใน *การสร้างสังคมการอ่านและการใช้สารสนเทศ  
เอกสารทางวิชาการ เนื่องในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2530* กรุงเทพมหานคร  
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2538) *เทคนิคการวิจัยการศึกษา* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์  
ชมรมเด็ก
- ลำจวน นิขเปี่ยม (2535) “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชา  
ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนา  
ความสามารถด้านการใช้เหตุผล” *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิต  
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- วิชาการ,กรม กระทรวงศึกษาธิการ (2544) *คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*  
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- \_\_\_\_\_. (2545) *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์  
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- วิศัลย์ศยา รุดดิษฐ์ “การสอนอ่านด้วยกิจกรรม” ใน *สอวศ์ ดำเนินสวัสดิ์ (บรรณาธิการ) จะสอน  
ภาษาไทยให้สนุกอย่างไร* หน้า 43-77 กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศศิธร ัญญลักษณ์นันท์ (2542) *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น* กรุงเทพมหานคร บริษัท  
เชิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่นจำกัด
- ศิริรัตน์ นีละคุปต์ “การพัฒนาทักษะการไตร่ตรองโดยใช้หนังสือพิมพ์รายวัน” *วารสาร  
จันทร์เกษม* 186 (กันยายน-ตุลาคม 2528) หน้า 11
- ศิริรัตน์ วิชาช่าง (2535) “เจตคติต่อการอ่านและสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ  
วัยรุ่นที่มีนิสัยในการดูโทรทัศน์ต่างกัน” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต  
ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*
- ศิริรัตน์ เิงกลิ่นจันทร์ (2538) *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร  
ไทยวัฒนาพานิช
- ศิริโสภาคย์ บุรพเดชะ (2528) *จิตวิทยาทั่วไป* กรุงเทพมหานคร คณะพาณิชยกรรมศาสตร์และการ  
บัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สนิท ตั้งทวี (2538) *การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติการ* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์
- สนิท สัตโยภาส (2545) *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์  
ธารอักษร

- สวลี ชนะपालพันธ์ (2536) “การใช้วรรณกรรมที่ชนะการประกวดพัฒนาการอ่านอย่างมี  
วิจรรย์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา  
จังหวัดระยอง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา  
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สายสุนีย์ สกุลแก้ว (2543) “การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้น  
ประถมศึกษาปีที่ 6” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย
- สุภูมิ เฉลยทรัพย์ (2531) *การส่งเสริมการอ่าน* พิมพ์ครั้งที่ 2 ปทุมธานี วิทยาลัยครูเพชรบุรี  
วิทยาลงกรณ์
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ (2536) *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*  
กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2527) “การอ่านของนักเรียนมัธยม” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา*  
*ภาษาไทย 5 การอ่าน* เล่มที่ 1 หน่วยที่ 3 กรุงเทพมหานคร สาขาวิชาศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- \_\_\_\_\_. (2539) *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร  
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- สุมิตรา อังวัฒนกุล (2527) *เอกสารการสอนภาษาไทย 5 การสอน* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์  
ประชาชน
- สุภากร ราชากรกิจ (2532) “การวิเคราะห์ผลของระบบปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนาการอ่านอย่างมี  
วิจรรย์ญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร” ภาควิชาการศึกษา คณะ  
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร 2532
- อุดมพร พัสถาน (2537) “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมี  
วิจรรย์ญาณกับเจตคติทางการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกรุงเทพ  
คริสเตียนวิทยาลัย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา  
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก

## ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

## รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

### ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทยและด้านการวัดผล

1. ชื่อ นางสาวสุมิตรา บุญประเสริฐ ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7  
สถานที่ทำงาน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา แขวงวังทองหลาง เขตวังทองหลาง  
กรุงเทพฯ ฯ  
วุฒิการศึกษา ศศ.ม. การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์  
ประสบการณ์หรือความชำนาญ
  - สอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
  - หัวหน้าโครงการพัฒนาเด็กที่มีความเป็นเลิศทางภาษาไทย
2. ชื่อ นางสาวศิริเพ็ญ แสงเดช ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7  
สถานที่ทำงาน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ บางป่อ สมุทรปราการ  
วุฒิการศึกษา กศ.ม. เอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม  
ประสบการณ์หรือความชำนาญ
  - สอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
  - หัวหน้าระดับ ม. 2
3. ชื่อ นายทีวัฒน์ นกบิน ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7  
สถานที่ทำงาน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา  
วุฒิการศึกษา กศ.ม. การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร  
ประสบการณ์หรือความชำนาญ
  - อาจารย์สอนวิชาคณิตศาสตร์ ระดับม.ปลาย
  - หัวหน้าแผนงานโรงเรียน

## ภาคผนวก ข

ตำรานางสี่ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือศึกษาค้นคว้า  
ตำรานางสี่เชิญเป็นผู้ทรงวุฒิพิจารณาเครื่องมือ





ศธ 0522.16/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด  
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 มีนาคม 2547

เรื่อง ขออนุญาตระงับทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายประเสริฐ อัยคัชชะ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา  
หลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้  
ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น  
มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ตามโครงการศึกษา  
ค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บ  
รวบรวม ข้อมูล และได้รับความเห็นชอบอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระแล้ว จึงขอความ  
อนุเคราะห์จากท่านเพื่อทดลองเครื่องมือศึกษาค้นคว้ากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน  
10 คน

สาขาวิชาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึง  
ขอบอกคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจู้ย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7



ศธ 0522.16/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช  
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด  
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

เรียน อาจารย์สุมิตรา บุญประเสริฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายประเสริฐ อัยคัชชะ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา  
หลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้  
ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น  
มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ตามโครงการศึกษา  
ค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บ  
รวบรวม ข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้  
ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้อง  
กับหลักและกระบวนการวิจัยทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ  
ด้าน การสอนภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือ  
การวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึง  
ขอบอกมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7



ศธ 0522.16/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด  
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ศิริเพ็ญ แสงเดช

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายประเสริฐ อัยคัชชะ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา  
หลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้  
ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น  
มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ตามโครงการศึกษา  
ค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บ  
รวบรวม ข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้  
ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้อง  
กับหลักและกระบวนการวิจัยทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ  
ด้าน การสอนภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือ  
การวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึง  
ขอบอกมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7



ศธ 0522.16/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด  
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ทิวัดถ์ นกบิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายประเสริฐ อัยคัชชะ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา  
หลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้  
ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น  
มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ตามโครงการศึกษา  
ค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บ  
รวบรวม ข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้  
ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้อง  
กับหลักและกระบวนการวิจัยทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ  
ด้าน การสอนภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือ  
การวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึง  
ขอบอกมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

## ภาคผนวก ค

แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ  
แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

**แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ**  
**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ**

**คำอธิบายวิธีการใช้แบบฝึก**

1. แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ มี 10 แบบฝึก แต่ละแบบฝึกใช้เวลาในการทำประมาณ 15-20 นาที
2. แบบฝึกนี้มีทั้งแบบเลือกตอบและแบบเขียนตอบ แบบเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก แต่ละแบบฝึกมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน รวม 10 แบบฝึกเป็นคะแนนเต็ม 100 คะแนน
3. ภายหลังจากฝึก ครูต้องเฉลยคำตอบให้นักเรียนทราบทุกครั้ง
4. นักเรียนต้องทำคะแนนทุกแบบฝึกให้ได้ร้อยละ 60 ขึ้นไป

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 1



จิระนันท์ พิตรปรีชา

ดอกไม้	ดอกไม้จะบาน
บริสุทธิ์กล้าหาญ	จะบานในใจ
สีขาว	หนุ่มสาวจะไผ่
แน่วแน่แก้ไข	จุดไฟศรัทธา
เรียนรู้	ต่อสู้มายา
ก้าวไปข้างหน้า	เข้าหามวลชน
ชีวิต	อุทิศยอมทน
ฝ่าความสับสน	เพื่อผลประชา
ดอกไม้	บานให้คุณค่า
จงบานซ้ำซ้ำ	แต่ว่ายั่งยืน
ที่นี่	และที่อื่นอื่น
ดอกไม้สดชื่น	ยื่นให้มวลชน

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 1

### เรื่อง ดอกไม้จะบาน

จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

1. ผู้เขียนแสดงแนวคิดในเรื่องดอกไม้จะบาน เกี่ยวกับเรื่องใด

.....

.....

.....

2. เรื่องดอกไม้จะบาน ให้แง่คิดในด้านใดบ้างแก่ผู้อ่าน

.....

.....

.....

3. ชื่อเรื่องกับเนื้อเรื่อง มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

4. ผู้เขียนมีวิธีการนำเสนอเรื่องอย่างไร

.....

.....

.....

5. จากข้อความต่อไปนี้ “สีขาว หนู่มสาวจะไฟ” เหตุใดผู้เขียนจึงใช้สีขาวเป็นสัญลักษณ์ของหนู่มสาว

.....

.....

.....



6. คำว่า “ดอกไม้” ในความหมายของผู้เขียน หมายถึงอะไร

.....

.....

.....

7. นักเรียนคิดว่าผู้เขียนใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

8. “งบบานซำซำ แต่ว่ายั่งยืน” จากคำประพันธ์ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายใดให้ผู้อ่านได้รับรู้

.....

.....

.....

9. เมื่ออ่านเรื่องดอกไม้จะบานแล้ว นักเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

10. คำประพันธ์เรื่องดอกไม้จะบาน มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันหรือไม่ จงให้เหตุผล

.....

.....

.....

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 2

### ดอกไม้ให้คุณ

รศ.ปรีชา ช่างขวัญยืน

การมอบดอกไม้ให้ในโอกาสต่าง ๆ นับว่าเป็นประเพณีที่ดี การให้ดอกไม้กันเพื่อแสดงความยินดีในโอกาสที่ผู้รับมีความสำเร็จในชีวิต เช่น ได้รับปริญญาก็เป็นสิ่งที่ดี

ประเพณีการให้ดอกไม้ในวันรับปริญญาที่แต่เดิมไม่มี จะมีให้กันก็เฉพาะผู้ที่สนิทสนมกันเป็นพิเศษ ซึ่งมักนำไปมอบให้ที่บ้านตอนเช้าหรือไม่กี่ตอนเลี้ยวแสดงความยินดีกันในตอนเย็นเนื่องจากมหาวิทยาลัยห้ามนำดอกไม้เข้าหอประชุม และหากจะทิ้งดอกไม้ที่ผู้อื่นให้ไว้ข้างนอก คนสมัยก่อนก็รู้สึกว่าเป็นการทำลายน้ำใจ ไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่ผู้อื่นมอบให้ ดอกไม้ที่ได้รับมีความหมายมากสำหรับคนรุ่นก่อน ๆ

การให้ดอกไม้เริ่มมีมาเมื่อกว่า 10 ปีที่แล้ว ครั้งแรกเกิดจากนิสิตปัจจุบันต้องการหาเงินทำกิจกรรมจึงนำดอกไม้ช่อเล็ก ๆ มาขายบัณฑิต บัณฑิตก็ช่วยรื้อนึ่งด้วยการซื้อติดเคี้ยว หลังจากนั้นก็เริ่มขายกันเป็นช่อ แล้วเริ่มเป็นความนิยม บัณฑิตคนหนึ่ง ๆ อาจได้ช่อดอกไม้ นับเป็นสิบ ๆ ช่อ ยิ่งสมัยนิยมให้ดอกไม้ในงานแสดงคอนเสิร์ตอย่างปัจจุบันนี้ด้วยแล้ว ต้องเรียกว่าเกิดโรคดอกไม้ระบาดในวันรับปริญญาทีเดียว เพราะทั้งกลัด ทั้งหอบ ทั้งทำเป็นพวงมาลัยวางไว้บนศีรษะ คล้องคอ บางคนทำเป็นอาชีพก็มี ดูเหมือนแผงขายดอกไม้ตามตลาดเดินได้ กิจกรรมทั้งหลายจะดีได้ก็ต้องมีความพอดี การประดับดอกไม้ก็เช่นกัน ประดับเล็กน้อยจะแลดูงาม ถ้ามักเกินไปย่อมหาความงามมิได้

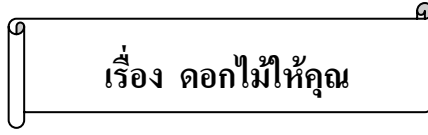
วันรับปริญญานั้นบัณฑิตควรจะดูภูมิฐาน ครูยปริญญาควรจะเป็นของที่เด่นที่สุด เพราะเป็นเครื่องหมายแห่งความพากเพียร คุณธรรม และความรู้ หากจะมีการประดับดอกไม้ก็ควรให้ดูประหนึ่งเป็นเครื่องบูชาความศักดิ์สิทธิ์แห่งครูยปริญญานั้น ความภาคภูมิใจ ความสง่างามของบัณฑิตซึ่งสำนึกในความสำคัญของครูยปริญญาที่ตนสวมอยู่ และความศักดิ์สิทธิ์ของงานรับพระราชทานปริญญาจะได้เป็นความรู้สึกติดตัวที่ให้บัณฑิตสำนึกในหน้าที่อันตนพึงมีต่อสังคมต่อไป การที่ครูยปริญญาถูกถมด้วยดอกไม้จนแม้กระทั่งหน้าตาของบัณฑิตก็แทบจะมองไม่เห็นนั้นทำลายความภูมิฐานของบัณฑิต และทำให้งานรับปริญญาเป็นงานรื่นเริง มีบัณฑิตเป็นพวกแต่งแฟนซีไปเสีย งานรับปริญญาจึงดูเป็นงานเล่น ๆ ไปหมด

ดอกไม้จำนวนมากมหาศาลในวันรับพระราชทานปริญญาบัตร ผู้ซื้อมาด้วยราคาแพง แต่กลับมีคุณค่าน้อยเพราะให้กันจนเหลือ ครั้งถึงเวลาเข้าหอประชุมก็ทิ้งเก็บบางไปหมด ดอกไม้แพงเหล่านั้นควรอยู่ในแจกันได้เกือบ 1 สัปดาห์ แต่กลับถูกทิ้งขว้างภายในไม่กี่ชั่วโมง ที่ดีหน่อยก็ใส่รถฝากกลับไปบ้าน แต่ส่วนมากก็มีได้เก็บไว้เป็นระลึก เพราะมากจนเก็บไม่ไหวขึ้นเก็บไว้ก็อาจเกิดเชื้อราแพร่กระจายขึ้นในบ้าน ดอกไม้สูงค่าเหล่านั้นจึงเป็นของมีค่าอยู่เพียงชั่วยามเท่านั้น เงินทองที่เสียไปกับค่าดอกไม้ในวันนั้น คุณเหมือนจะเลี้ยงคนอนาถาไปได้เกือบเดือนทีเดียว คนที่ดีใจมากที่สุดในวันนี้เห็นจะได้แก่พวกเร่ขายดอกไม้ เพราะขายได้ราคาสูง ถ้ากำไรเกินควรได้โดยผู้ซื้อสมใจ แต่คนเหนื่อยเห็นจะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ต้องคอยเล่น เอาเถิดกับพวกขายดอกไม้ และคนงานที่เก็บกวาดหลังงานแล้ว ดอกไม้จำนวนมากเหล่านั้นเมื่ออยู่ที่ตัวบัณฑิตก็ไม่สวยเพราะหาความพอดีได้ ๆ มิได้ เมื่อบัณฑิตทิ้งก็ทำให้สถานที่รก คุณไม่สมควรค่า สมราคาเสียเลย

หากเราจะพยายามลดการใช้ดอกไม้ในวันดังกล่าวลง แล้วเปลี่ยนเป็นการให้บัณฑิตบริจาคเงิน และผู้ร่วมแสดงความยินดีร่วมบริจาคในนามของบัณฑิต แล้วนำเงินนั้นไปใช้กิจกรรมอันเป็นกุศลก็น่าจะได้ประโยชน์กว่า ทั้งยังได้ชื่อว่าได้สร้างคุณงามความดีตั้งแต่วันที่ได้รับปริญญา อันเป็นการเริ่มต้นชีวิตที่จะต้องรับผิดชอบอย่างเต็มที่ต่อไปคนที่ร่วมบริจาคเงินก็ได้ชื่อว่าสนับสนุนให้กุศลจิตของบัณฑิตได้บังเกิดผลสมปรารถนา อานิสงส์ก็จะตกแก่ทุกฝ่าย

หากทุกมหาวิทยาลัยทุกสถาบันทำเช่นนี้ เราคงไม่ต้องซื้อดอกไม้ทั้งกันปีละมาก ๆ โดยที่คนซึ่งลำบากยากจนไม่สามารถนำไปใช้ทำอะไรได้ บัณฑิตก็จะได้ทำกิจกรรมสมภูมิปัญญาเป็นวันแรกของการเป็นบัณฑิต แทนที่จะทำตัวให้เลอะเปรอะหนึ่งบ้าหอบฟางในวันสุดท้ายของการอำลาจากสถาบัน

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 2



จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

1. ผู้แต่งต้องการเสนอแนวคิดให้ผู้อ่านได้ทราบในเรื่องใด

.....

.....

.....

2. งานเขียนเรื่อง “ดอกไม้ให้คุณ” จัดเป็นงานเขียนประเภทใด

.....

.....

3. ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายในการแต่งอย่างไร

.....

.....

.....

4. ผู้แต่งแสดงทรรศนะอย่างไร ในการมอบดอกไม้ให้แก่บัณฑิตในวันรับปริญญา

.....

.....

.....

5. “ต้องเรียกว่าเกิดโรคดอกไม้ระบาดในวันรับปริญญาทีเดียว เพราะทั้งกลัด ทั้งหอบ ทั้งทำ เป็น พวงมาลัยวางไว้บนศีรษะ คล้องคอ บางคน ทำเป็นอาชีพก็มี ดูเหมือนแผงดอกไม้ตามตลาดเดิน ได้” จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนได้แทรกอารมณ์ใดลงไปในงานเขียน

.....

.....

.....

6. “ผู้ซื้อซื้อมาด้วยราคาแพง แต่มีคุณค่าน้อยจนเฟือ” คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร

.....

.....

.....

7. “หากเราพยายามลดการใช้ดอกไม้ในวันดังกล่าวลง แล้วเปลี่ยนเป็นการให้บัณฑิตบริจาคเงิน และผู้ร่วมแสดงความยินดี ร่วมบริจาคในนามบัณฑิต” นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

8. คนที่ดีใจที่สุดและคนที่น้อยที่สุดในเรื่องดอกไม้ให้คุณ คือใคร และเป็นเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

.....

.....

.....

9. วันหนึ่งเมื่อนักเรียน เรียนจบได้รับปริญญา นักเรียนคิดว่าการมอบดอกไม้ให้แก่บัณฑิตยังมีความจำเป็นอยู่หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

10. เรื่องดอกไม้ให้คุณให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านในด้านใดบ้าง จงอธิบาย

.....

.....

.....

### แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 3

ยางอาย

ประภัสสร เสวิกุล

เสียงระฆังจากโบสถ์ใกล้ ๆ กังวานเป็นระยะ ดินน้แรงไฟทำยิ่งขึ้นผ่านตรอกเล็ก ๆ ที่มีด และสกปรกออกสู่ถนนใหญ่ อากาศภายนอกเริ่มมืดสลัว และฝนที่ตั่งเกล้ามาตั้งแต่เย็นเริ่ม โปรยปราย ลง ดินน้หลบเข้าใต้ชายคาร้านสรรพสินค้าเล็ก ๆ ตรงหัวมุม กระชักระเป๋าทือและถุงกระดาษใน มือแน่น เจ้าของร้านร่างอ้วนใหญ่ชำเลื่องคูซั่วแวบ แล้วก็ก้มหน้าก้มตาเก็บของต่อไป ฝนชัคนา เม็ดขึ้น ละอองกระเซ็นมาเป็นระยะ ดินน้กระเถิบตัวเข้าอีกจนหลังพิงกระจกตู้โซ้ว เจ้าของร้าน เก็บของเสร็จแล้ว และกำลังปิดประตูหน้าร้าน เสียงกตฤณูแจดังเบา ๆ แยกยับเลื้อฝน ชำเลื่องมา ทางดินน้อีกครั้ง ก่อนจะก้าวข้ามถนนไปอย่างเร่งรีบ ความมืดครอบคลุมทั่วบริเวณไฟฟ้าจาก โคมสาธารณะคงจะเสีย หรือไม่เด็กมือบอนก็คงเอาอะไรเขวี้ยงแตกตามเคย ทำให้ที่ที่ดินน้ยืนดู เปลี่ยวและน่ากลัว ฝนยังคงตกหนัก แสงไฟนีออนจากป้ายโฆษณาสินค้ากะพริบวับแวมอยู่ไกล ๆ นาน ๆ จึงจะมีรถผ่านมาสักคน พยายามเพ่งสายตาฝ่าความมืดและสายฝนไปข้างหน้า ถ้าเราลองวิ่ง ข้ามถนนไปถึงฝั่งโน้น ลัดออกข้างโรงเรียนมัธยมเข้าตรอกไปแล้วเข้าทางหลังหอพักจะดีไหม อย่าดีกว่าน่า ทางนั้นเปลี่ยวและอันตรายจะตาย พวกคนงานในตรอกนั้นทำทางน่ากลัวทั้งนั้น แต่ถ้าไปทางถนนใหญ่หน้าหอพัก กว่าจะถึงก็ไม่ต่ำกว่า 15 นาที และไม่มีที่หลบฝนด้วย เดี่ยวได้ เป็นหวัดอีกหรือ เรายิ่งแพ้วคอยู่ด้วย สู้อดทนรอจนฝนหายก่อนดีกว่า

ยายแก่ 2 คนวิ่งเข้ามาหลบอีกมุมหนึ่ง แกรมองคูดินน้ ชุบซิบอะไรกันเบา ๆ แล้วรีบ ผลุนผลันออกไปคงกลัวเรัจมั้ง หัวเราะกับตัวเองเบา ๆ ผู้หญิงตัวเล็ก ๆ อย่างเรา จะเอาอะไรไปจี้ แก่ได้ แต่ เอ ! ว่าไม่ได้น่า ถ้าเผื่อมีปืนสักกระบอก เราอาจจี้เอารม้เกมมาก็ได้ จะได้กางกลับบ้าน.. เห็นคนแก่แล้วคิดถึงพ่อกับแม่จัง ป่านนี้จะเป็นยังงัยบ้าง พ่อยังคงรีนเริงอยู่เหมือนเดิมหรือเปล่านะ พ่อเป็นคนใจดีที่สุดในโลกเลย ชอบเล่นนิทานสนุก ๆ และหาของเล่นแปลก ๆ มาให้วันไหนที่ พ่อว่างเป็นต้องชวนพวกเราให้ขึ้นรถไปเที่ยวไกล ๆ หรือไม่ก็เล่าอะไรสนุก ๆ ให้แม่และลูก ๆ ฟัง เราไม่เคยเหงาเลยเมื่ออยู่ใกล้พ่อ ถ้าอยู่ที่บ้านตอนฝนตกอย่างนี้ เราคงหนุนตักแม่ให้ท่านแปรงผม ให้ พ่อคงอยู่ใกล้ ๆ อ่านหนังสือพิมพ์หรือไม่ก็เล่นอะไรเ่อยกับน้อง ๆ เรายังจำได้ พ่อทายว่า “อะไร เ่อยอยู่ได้สะพานพุทธ” เราทายว่า “แม่น้ำเจ้าพระยา” พ่อยิ้มแล้วตอบว่า “สระอู” ต่างหาก” แม่ทูปพ่อ

หาว่าพ่อโกงเด็ก เผลอแผ่ลิบเดี๋ยวดั้ง 3 ทุ่มแล้ว ถ้าอยู่ที่บ้านป่านี่เราคงนอนอดูไปแล้ว เมื่อไรเรา  
จะได้กลับบ้านเสียที คิดถึงความรักและความแสนสุขเวลาอยู่ใกล้พ่อแม่และน้อง ๆ จากบ้านเมือง  
มาอยู่ที่นี่เราเหมือนตัวคนเดียวในโลก อ่างกว้างและเหงาหงอยเหลือเกิน...ฝนยังไม่ซา หนาวและเริ่ม  
กลัวถ้าเกิดอะไรขึ้นจะทำอย่างไร ยิ่งคิดก็ยิ่งกลัว หัวใจเต้นแรง กอดกระเป๋ากับและถุงกระดาษแนบอก  
นั่นอะไร

เสียงคล้าย ๆ ฝีเท้าวิ่งแรง ๆ มาตามตรอก

ใครกัน

หัวใจเต้นถี่ หายใจไม่ทั่วท้อง ร่างตะคุ่ม ๆ ฝ่าฝนจากตรอกออกมาสู่ภายนอก

ผู้ชาย

ใจหายวูบ

เสื้อคลุมยาว ๆ ที่ยกปกขึ้นบังต้นคอ และหมวกเก็บกั้นฝน หลบหน้าทำให้มองไม่เห็น  
ใบหน้านิด แต่รูปร่างจะไม่สู้สูงใหญ่ แต่เครื่องแต่งกายทึม ๆ ก็ทำให้เขาดูเป็นคนลึกลับและน่า  
สะพรึงกลัวอย่างที่สุด ในระยะเวลาอย่างนี้ เขาก็มลงปิดหาคฝนที่เกาะชายกางเกง

ฉับพลันเขาหันขวับมาทางดิฉัน ชาวูบไปทั้งร่าง เหมือนหัวใจจะหยุดเต้น รู้สึกว่า  
สายตาเขาจับอยู่ที่กระเป๋าคือ โดยสัญชาตญาณดิฉันกระเียบกายเข้าไปอีก จนแผ่นหลังแนบผิว  
กระจกตู้โซ้ว ร่างสั้นสะท้าน ก่อนที่จะทันคิดแก้ไขเขากรอกมาถึงตัวดิฉัน กระเป๋าคือถูกกระชาก  
เต็มแรง ดิฉันพยายามจะยึดไว้ แต่ไม่อาจต้านทานได้ แรงกระชากทำให้ดิฉันเสียวลั้กเซไปปะทะ  
ตู้โซ้วเต็มแรง กระจกแตกกลาดเคลื่อน ดิฉันกรี๊ดร้องสุดเสียงความรู้สึกดับวูบเหมือนถูกเหวี่ยงจน  
หมุนคว้าง

ช่วงระะยะเวลานั้น เหมือนนานแสนนานชั่วกัปชั่วกัลป์ มันมืดมิดและวทวน มา  
รู้สึกตัวอีกทีก็เมื่อมีคนมุงล้อมรอบกาย เสียงพูดจาวิพากษ์วิจารณ์อื้ออึงสับสน ดิฉันล้มตาคืนอย่าง  
ยากลำบาก พยายามเพ่งสายตาดำรวจที่ประคองดิฉันอยู่แต่ต้นแขนเบา ๆ

“รู้สึกเป็นอย่างไรบ้าง ค่อยยังชั่วขึ้นหรือยัง “

เขาถามค่อย ๆ

ดิฉันพยักหน้ารับ พยายามยันกายขึ้น

“เอ้อ..เราจับคนร้ายได้ทันที พร้อมทั้งของกลาง....”

“...นี่ไง กรุณาตรวจสอบความเรียบร้อยอีกที “

ดิฉันเอื้อมมือไปคว้ากระเป๋าคือมาเปิดดูอย่างลวก ๆ ทุกสิ่งทุกอย่างเข้าใจว่าคงอยู่

ครบถ้วน

“อีกสักครู่ ช่วยไปให้การที่โรงพักด้วย”

เขาพยุงดิฉันให้ลุกขึ้นยืน

“อ้อ...”

เขาหยุดชะงัก

“คนนี่ไซ้ใหม่ที่ทำร้ายคุณ”

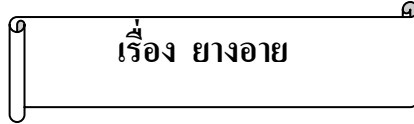
ดิฉันมองไปตามที่เขาชี้...ชายหนุ่มคนนั้น ซึ่งบัดนี้ไม่ได้สวมหมวกแล้ว เผยให้เห็น ใบหน้าและผิวพรรณก่อนข้างคล้ายชาวเอเชีย ยืนก้มหน้านิ่ง เสื้อคลุมเประอะไปด้วยโคลนและ คราบเลือดเป็นทาง ขนาบข้างด้วยตำรวจนิโกร 2 คน ...ทำไมจะจำไม่ได้ ในเมืองเหตุการณ์เพิ่ง เกิดขึ้นสด ๆ ร้อน ๆ คนใจร้ายรังแกผู้หญิงได้ลงคอ ดิฉันหันไปพยักหน้ารับช้า ๆ ตำรวจอีกคน ก้าวมาตรงหน้าดิฉัน ส่งหนังสือเดินทางเล่มเล็ก ๆ ให้ดิฉันรับมาพลิกดูอย่างงง ๆ ตัวครุฑสีทองบน ปกสะดุดตา

“เขาเป็นคนไทยเช่นเดียวกับคุณ”

เสียงนายตำรวจพูดขึ้นเบา ๆ แต่มันดังสะท้อนกังวานในความรู้สึกหูของดิฉันลั่น เปรี้ยะ หัวสมองหมุนตัว ใบหน้าชาวบรุษเย่นสะท้อนไปทั่วทั้งร่างดิฉัน ลึนความเสียดายกระเป๋าถือ และสิ่งของในนั้น ลืมความเจ็บปวดและโกรธแค้นที่ได้รับจากการกระทำของเขาอย่างสิ้นเชิง นึก อยากให้เขาหนีไปไกลแสนไกลจนตำรวจตามตัวไม่พบ..หลับตา นิ่งงัน ความรู้สึกบางอย่างท่วม ท้นขึ้นมาประดัง หยาดน้ำตาเอ่อนอง อยากให้ทั้งเขาและดิฉันละลายหายตัวไปจากที่ เพื่อหนี...หนี ไปให้พ้นจาก...ยางอาย



### แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 3



จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

1. เรื่อง “ยางอาย” จัดเป็นงานประพันธ์ประเภทใด

.....

.....

.....

2. ผู้แต่งใช้โวหารชนิดใดในการแต่ง

.....

.....

.....

3. เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นในสถานที่ใด

.....

.....

.....

4. จุดสุดยอดของเรื่องอยู่ที่ตอนใด

.....

.....

.....

5. “เจ้าของร้านเก็บของเสร็จแล้วและกำลังปิดประตูร้าน เสียงกตัญญูแจดังเบา ๆ แกยับเสื้อผืน  
ชำเลื่องมาทางคิฉันอีกครั้งก่อนจะก้าวข้ามถนนไปอย่างเร่งรีบ” ข้อความนี้แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิต  
ของชุมชนนั้นในด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

6. “ทำให้ที่ที่ดิฉันยืนอยู่ดูเปลี่ยวและน่ากลัว ฝนยังคงตกหนัก” ผู้แต่งต้องการให้ผู้อ่านทราบอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

7. “เขาเป็นคนไทยเช่นเดียวกับคุณ” จากข้อความนี้ทำให้ดิฉันมีความรู้สึกเช่นไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

8. “ส่งหนังสือเดินทางเล่มเล็ก ๆ ให้ดิฉัน รับมาพลิกดูอย่างง ๆ ตัวครุฑสีทองบนปกสะอาดตา”  
ข้อความนี้กล่าวถึงสิ่งใด

.....

.....

.....

.....

9. เหตุใดดิฉันซึ่งเป็นตัวละครในเรื่องจึงเกิดขงอาย

.....

.....

.....

.....

10. ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์เช่นเดียวกับเรื่องนี้ จะรู้สึกอย่างไรและจะแก้ไขสถานการณ์นี้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 4

### เธอคือความหวังของแผ่นดิน

ถวัลย์ มาศจรัส

แสงสว่างของดวงอาทิตย์ยามเย็นดูอ่อนโยนและแสนเหงา แสงที่สาดอาบฟ้าเป็นแสงสีเหลืองที่ดูลึกลับ เหมือนคำเปรียบโบราณที่ว่าเป็นเวลาของศึตกฟ้าอ้อม

ความสว่างเหงา ๆ และดูลึกลับนั้นค่อย ๆ จางหายไป ความมืดของคืนค่าค่อย ๆ คลี่โอบซีกโลกด้านมืด ลงมาทีละน้อย ๆ คล้ายม่านละครเวทีที่ค่อย ๆ ทิ้งตัวลงมาจากหลังคาโรงละครก่อนปิดฉากการแสดงเรื่องราวที่อาจจะสนุกสนาน ซึ้งซา หรือไม่ได้เรื่องไม่ได้ราว

ความมืดรุกคืบลงมาอย่างรวดเร็ว มันทาหน้ามาห่มคลุมโลกซีกหนึ่งให้มีคตินิท แต่ความมืดมิใช่ màn ปิดฉากการแสดงละครชีวิตของมนุษย์ เพราะละครชีวิตของมนุษย์เริ่มต้นแสดงได้ตลอดเวลา ทุกหนทุกแห่ง ทั้งในความมืดและความสว่าง ทั้งหน้าม่านและหลังม่านของเวทีโลก

คำคืนมาเยือน นักเที่ยวในเมืองหลวงตะโกนบอกต่อกันด้วยถ้อยคำคมคายว่า ราตรีนี้ยังเยาว์ และพวกเขาก็พากันเตลิดเฟร็ดเมามายไปในความเยาว์ของราตรีกาล

เธอยามกลางวันเปรียบเหมือนนกฮูกที่เกาะกิ่งไม้นิ่งหลับ มันเงียบสงบราวนักบวชเคร่งครม ที่ต้องการบรรลุธรรม แต่พอความมืดคลี่ม่านดำลงมา ความเงียบสงบนั้นก็กลับเพริศแพรวด้วยแสงสีตระการตา และพอความมืดเคลื่อนผ่านไปอีกไม่นานนัก เด็กหนุ่มสาวหน้าอ่อนสวย ก็คลาคล่ำจุกออยู่หน้าชอกประตูล็อกแคบ ด้วยใบหน้าเบิกบานประกายตาแจ่มใส

ชั่วพริบตาที่ประตูเปิดต้อนรับ บริเวณหน้าเธอก็เหลือเพียงความว่างเปล่า มีเพียงแสงไฟสีสวยกระพริบเด่นเป็นจิ้งหะอยู่เงียบ ๆ

ภายในเธอกลับมีเสียงครีกริโครมด้วยความคึกคัก เสียงดนตรี เสียงกรี๊ดร้องเสียงสนุกสนาน กระจายเคลื่อนไปทั้งบริเวณ

นี่คือคำยืนยันว่า ละครมนุษย์เปิดแสดงได้ทุกหนทุกแห่ง ไม่เลือกความมืดหรือความสว่าง ในขณะที่หนุ่มสาวมากมายเริงร่าอยู่ในเธอ ทั้งในเมืองหลวงและต่างจังหวัด แต่ก็มีหนุ่มสาวอีกมากมายเช่นกันกำลังก้มหน้าก้มตาอยู่ที่โต๊ะหนังสือในมุมเงียบ ๆ ของบ้าน

บางคนอยู่ใต้แสงไฟสว่างจ้าใน ห้องปรับอากาศเย็นสบายของซีกติกโออ่า  
งดงาม แต่บางคนอยู่ใต้แสงตะเกียงกระป๋องที่มีแสงสว่างริบหรี่ และกลิ่นน้ำมันก๊าดอบอวลใน  
กระท่อมห่างไกล

พวกเขาต่างกำลังคร่ำเคร่งกับบทเรียนและแบบฝึกหัด ครุ่นคิดทบทวนความรู้เดิมใส่ไว้ใน  
ในสมองและประสบการณ์ เพื่อเป็นเชื้อเพลิงเกี่ยวกับความคิดให้เข้มข้นและแหลมคม

แสงสว่างจากโต๊ะหนังสือ เริ่มต้นขึ้นในทุกคำคืนของคืนค่า ทั้งแสงสว่างไสวจากโคม  
ไฟฟ้า และแสงวอมแวมริบหรี่จากตะเกียงกระป๋อง กระจายเกลื่อนอยู่วับวบบนพื้นแผ่นดินไทย

กาลเวลาผ่านไป ชีวิตคนถูกผลักไสให้ก้าวล่วงลงไป ในกาลเวลา รุ่งแล้วรุ่งเล่าชีวิต  
มนุษย์จึงเหมือนนักกีฬาวิ่งผลัด ที่จะต้องวิ่งผลัดที่จะต้องวิ่งให้สุดกำลัง เพื่อส่งไม้ต่อให้คนที่ รอ  
รับไม้นั้นวิ่งส่งต่อ ๆ กันไป

หลายคนขวางไม้ที่จะส่งต่อให้ผู้อื่นทิ้งเสียระหว่างทาง คนที่จะรับไม้ไม่ต้องเสียเวลา  
ค้นหาอีกเนิ่นนานกว่าจะค้นไม้นั้นพบ แล้วคว้าวิ่งสุดกำลังเพื่อส่งต่อให้คนอื่น ๆ ที่กำลังคอยเท้ารอ  
อยู่อีกเหยียดยาว

คืนค่าของคำคืนผ่านไปเนิ่นนานแล้ว บางคนวูบหลับเพราะความเมามาย แต่บางคน  
วูบหลับเพราะอ่อนล้ากับความรับผิดชอบในหน้าที่ของมนุษย์

แม้คืนค่าจะคู่มืดมิด แต่แสงเรืองรองและวอมแวมบนโต๊ะหนังสือก็ยังคงเป็นความหวังที่  
งดงามอยู่สำหรับอนาคตเบื้องไกล ที่ยื่นรออยู่เบื้องหน้าลิบ ๆ โน่น เพราะท่ามกลางความมืดมิด  
ของคำคืน และความมืดบอดของคนละเมอที่ขวางไม้วิ่งผลัดทิ้งเสียกลางทาง ก็ยังมีคนขะมักเขม้น  
แข็งขันที่จะเที่ยวค้นหาไม้นั้น แล้วคว้าวิ่งไปส่งต่อให้ผู้ที่รอรับอยู่ด้วยความตั้งอกตั้งใจ

เขวชนที่รัก เธอคือความหวังของแผ่นดิน

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 4

เรื่อง เธอคือความหวังของแผ่นดิน

จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

1. “เธอคือความหวังของแผ่นดิน” จัดเป็นงานเขียนประเภทใด

.....  
.....  
.....

2. “เธอ” หมายถึงกลุ่มบุคคลในวัยใด

.....  
.....  
.....

3. ผู้เขียนได้เขียนกล่าวถึงชีวิตของหนุ่มสาวไว้กี่ประเภท และเปรียบเทียบในด้านใดบ้าง

.....  
.....  
.....

4. ผู้เขียนเปรียบเทียบชีวิตของหนุ่มสาวเหล่านั้นว่าเหมือนกับสิ่งใด และจุดมุ่งหมายของแต่ละคนเป็นอย่างไร

.....  
.....  
.....

5. ข้อความต่อไปนี้เปรียบเทียบกับสิ่งใด เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น “เธอคือความหวังของแผ่นดิน”

.....  
.....  
.....

6. ข้อความต่อไปนี้สะท้อนให้เห็นภาพใดบ้างในสังคมปัจจุบัน “พวกเขาที่พากันเตลิดเมามายไปในความเยาว์ของราตรีกาล”

.....

.....

.....

7. ข้อความต่อไปนี้ผู้เขียนใช้โวหารใดในการเขียน “เชค ยามกลางวันเปรียบเหมือนนกฮูกที่เกาะกิ่งไม้นิ่งหลับ”

.....

.....

.....

8. ผู้เขียนใช้วิธีการแบบใดในการเขียนข้อความต่อไปนี้ “คืนค่าของค่าคืน แสงวอมแวมริบหรี่จากตะเกียงกระป๋องกระจายเกลื่อนอยู่วับวาว บนพื้นแผ่นดินไทย”

.....

.....

.....

9. ผู้เขียนเขียนด้วยความรู้สึกอย่างไรจากข้อความต่อไปนี้ “แม้คืนค่าจะดูมืดมิด แต่แสงเรืองรองและวอมแวมบนโต๊ะหนังสือก็ยังคงเป็นความหวังที่งดงามอยู่สำหรับอนาคตเบื้องไกล”

.....

.....

.....

10. “เธอคือความหวังของแผ่นดิน” ให้ข้อคิดในด้านใดแก่เยาวชนบ้าง จงอธิบาย

.....

.....

.....

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 5

### เกิดเป็นหมอ

นายแพทย์วรวีทย์ วิศิษฐ์กิจการ

จดหมายฉบับที่ 10

เล็ก น้อยรัก

ตอนนี้ที่อำเภอพี่ได้ผู้ช่วยใหม่มาอีกคนหนึ่ง เป็นเด็กชายอายุ 12 ขวบเท่านั้น ชื่อ สมชาย สมชายมาอยู่กับพี่ได้เดือนกว่าแล้ว ตอนแรกแกมาเยี่ยมหนังสือของพี่ไปอ่าน ตอนกลางวันก็ มาขลุกอยู่กับพี่ที่สถานีอนามัยช่วยงานเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นกวาดพื้น ถูพื้น ถูห้อง และช่วยหีบโน่น หีบนี้ พี่ถามแกว่า ไม่ต้องเรียนหนังสือหรือ แกก็บอกว่าแกเรียนจนชั้นประถมปีที่ 3 แล้ว แต่แม่ ไม่มีเงินจะส่งให้เรียนต่อ แกฝันอยากเรียนหมอ เมื่อไม่สามารถจะเรียนได้ก็ขอมาคูพี่ทำงานก็ยังดี เพื่อจะได้ความรู้อะไรบ้าง คำพูดชื่อ ๆ ของแกทำให้พี่ตื่นตัน จนพูดไม่ออกนี่คือชีวิตของเด็กบ้านนอก เป็นตัวอย่าง ที่แสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา แม้แจะกระหายที่จะศึกษาคหา ความรู้ แต่เพราะความยากจนทำให้แกไม่มีโอกาสอย่างนั้น การศึกษาในบ้านเราก็เหมือนกับการไต่ขึ้น ยอดเจดีย์ ยิ่งสูงก็ยิ่งเหมือนคนที่ปีนขึ้นไปได้น้อย และคนที่จะถูกถีบให้ตกลงมาก่อนก็คือ คนอย่าง เด็กชายสมชายนี่เอง จริงอยู่ที่ว่าอาจมีเด็กที่อยากจนไต่บันไดการศึกษาขึ้นไป ถึงระดับสูง ขึ้น มหาวิทยาลัยได้บ้าง แต่ก็น้อยนัก จากการสำรวจของสภาการศึกษาพบว่า บุตรหลานของชาวนามี โอกาสที่จะได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย เพียงเปอร์เซ็นต์เดียวเท่านั้นทั้งที่ชาวนาเป็นคนส่วนใหญ่ 80 เปอร์เซ็นต์ของประเทศ น่าเศร้าไหมล่ะ

พี่เคยไปหาสมชายที่บ้าน พ่อของสมชายตายไปแล้ว ตั้งแต่แกอายุได้ 3 ขวบ คงอยู่แต่ แม่สมชายมีพี่ชายสองคนน้องสาวอีกคนหนึ่ง พี่ชายออกมาช่วยแม่ทำนาแล้วทั้งคู่ แม่ของสมชายก็ เจ็บออก ๆ แอด ๆ สามวันดีสี่วันไข้ พี่ได้คุยกับครูที่โรงเรียน ครูบอกว่าสมชายเป็นเด็กที่เรียนดี มากสอบได้ที่ 1 ตลอด ถ้าได้เรียนต่อเด็กคนนี้จะไปได้อีกไกล น่าเสียดายที่ต้องออกจากโรงเรียน

พี่เอาเรื่องนี้ไปปรึกษานายอำเภออีกตามเคย นายอำเภอก็ดีใจหาย บอกจะไปติดต่อขอ ทุนทางจังหวัดให้ เพื่อสมชายจะได้เรียนต่อ ทางโรงเรียนประจำจังหวัดตกลงจะรับสมชาย เข้า เรียนจนจบชั้น ม.ศ. 5 แต่ค่าใช้จ่ายและค่ากินอยู่ต้องเป็นหน้าที่ของเด็กเอง ตอนที่เอาเรื่องนี้ไปบอก สมชายและแม่ของแก ทั้งคู่ดีใจมากพร่ำขอบขอบคุณพี่อยู่ไม่ขาดปาก

หมดปัญหาไปเปลาะหนึ่ง เรื่องค่าใช้จ่ายของสมชายนั้น พี่ฝากสมชายกับเจ้าแก้ว  
ร้านขายของแห่งหนึ่งในตัวจังหวัด ให้รับสมชายไว้ทำงาน โดยแลกกับที่อยู่และอาหาร ตัวพี่เองก็  
จะช่วยค่าใช้จ่ายประจำเดือนเล็ก ๆ น้อย ๆ สมชายบอกว่าแกยินดีสู้กับงานหนักเบาทุกอย่าง ขอแต่  
ให้ได้เรียนต่อเท่านั้น ระหว่างที่โรงเรียนยังไม่เปิดนี้ แกก็มาช่วยพี่ทำงานที่อนามัย เป็นเด็กที่ขยัน  
ขันแข็งมาก พี่รู้สึกปลื้มใจที่ได้ช่วยให้เด็กคนหนึ่งมีอนาคต ว่าไม่ได้นะ อีก10 ปีข้างหน้า สมชาย  
อาจจะได้เป็นหมอกลับมารับใช้บ้านเกิดของเขาเอง พี่ภาวนาขอให้เป็นอย่างนั้นเถิด

เมื่อวานนี้ชาวบ้านเดินกันเป็นกลุ่ม ๆ ออกจากหมู่บ้านไปแต่เช้า ไปกันเกือบหมด  
หน้าตาทุกคนก็ดูแจ่มใส พี่ถามว่าจะไปไหนกัน พวกเขาบอกว่าจะไปเฝ้า “พ่ออยู่หัว” กับ  
“แม่อยู่หัว” หรือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ  
พระองค์ท่านจะเสด็จประพาสหมู่บ้านใกล้ ๆ ตอนบ่าย ชาวบ้านจึงพากันไปเฝ้ารับเสด็จแต่เช้า  
ชาวบ้านทุกคนเคารพและรัก “พ่ออยู่หัว” และ “แม่อยู่หัว” มาก ทุกบ้านจะมีพระบรมฉายาลักษณ์  
ติดไว้กราบไหว้บูชาเป็นสิริมงคล เพราะพระราชกรณียกิจอันงดงามและเปี่ยมไปด้วยน้ำพระทัย  
ของพระองค์ท่าน ไม่ทรงย่อท้อต่อความลำบาก ทรงออกเยี่ยมใต้ถุนทุกซอกซอกของอาณาประชาราษฎร์  
ที่บ้านเมืองของเราอย่างไม่เป็นคอมมิวนิสต์ยังไม่แตกแยก เหมือนประเทศเพื่อนบ้านนั้น กล่าวได้  
อย่างเต็มปากว่า เพราะประเทศไทยเรายังมีพระเจ้าอยู่หัวเป็นศูนย์รวมแห่งน้ำใจเป็นที่ยึดมั่น แต่การ  
ยึดมั่นด้วยคำพูดเท่านั้นยังไม่เพียงพอ ต้องยึดมั่นด้วยการกระทำโดยการตามรอยยุคลบาท  
บ้านเมืองเราก็จะสงบร่มเย็น อยู่ร่วมกันด้วยความสุขสืบไป

ฉบับนี้พี่เห็นจะต้องจบเพียงเท่านี้ก่อน เพราะง่วงเต็มที ฝากความเคารพและระลึกถึง  
มายังคุณอาทั้งสองด้วย

คิดถึง

พี่หมอ



แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 5

เรื่อง เกิดเป็นหมอ

จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

1. เรื่องเกิดเป็นหมอ จดหมายฉบับที่ 10 จัดเป็นงานเขียนประเภทใด

.....  
.....  
.....

2. ผู้แต่งเรื่องเกิดเป็นหมอมุ่งหมายในการแต่งเพื่ออะไร จงให้เหตุผล

.....  
.....  
.....

3. ผู้แต่งใช้กลวิธีในการเขียนและเสนอแนวคิดอย่างไรบ้าง

.....  
.....  
.....  
.....

4. ความดีของหมอในด้านใดบ้าง ที่นักเรียนควรนำไปเป็นแบบอย่าง

.....  
.....  
.....  
.....

5. หมอในเรื่องมีคุณธรรมในด้านใดมากที่สุด เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

6. ข้อความต่อไปนี้แสดงให้เห็นว่าชาวบ้านมีความผูกพันกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในด้านใดมากที่สุด “เมื่อวานนี้ชาวบ้านเดินกันเป็นกลุ่ม ๆ ออกจากหมู่บ้านไปแต่เช้า ไปกันเกือบหมด หน้าตาทุกคนก็ดูแจ่มใส พี่ถามว่าจะไปไหนกัน พวกเขาบอกว่าจะไปเฝ้าพ่ออยู่หัว แม่อยู่หัว”

.....

.....

.....

7. จากข้อความในข้อ 6 ผู้แต่งใช้วิธีการเขียนแบบใด

.....

.....

.....

8. ข้อความต่อไปนี้ ผู้แต่งมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับการไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา “นี่คือชีวิตของเด็กบ้านนอก เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา แม้แก่กระหายที่จะศึกษาหาความรู้”

.....

.....

.....

9. ในปัจจุบันนักเรียนคิดว่ามีหอมเหมือนกับตัวละครในเรื่อง หรือไม่ เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น

.....

.....

.....

.....

.....

10. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องเกิดเป็นหอมมีอะไรบ้าง จงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 6

### การอ่านหนังสือมีประโยชน์อย่างไร

ก๋อ สวัสดิทาณิษย์

เมื่อเปิดหนังสือออกมาอ่าน เราย่อมได้รับความรู้ หรือความบันเทิงใจ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือที่เราอ่าน ถ้าอ่านหนังสือทางวิชาการ หรือสารคดี เราตั้งความมุ่งหมายไว้แต่ต้นแล้วว่า จะอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ สิ่งที่เราได้รับจากการอ่านก็คือ ความรู้และความคิดที่มีอยู่ในหนังสือเล่มนั้น บางทีเราก็ต้องการแสวงหาความสนุก หรือความบันเทิงใจจากการอ่าน ถ้ามีความต้องการเช่นนั้น เราก็อ่านนวนิยาย เรื่องสั้น บทละครหรือวรรณคดี การอ่านหนังสือประเภทนี้ทำให้เรามีความสุขทางใจ ซึ่งก็ทำให้เกิดผลดีแก่ตัวเราเป็นมาก

หนังสือประวัติบุคคลสำคัญ หนังสือซึ่งเล่าเรื่องเดินทางหรือการผจญภัย รวมทั้งหนังสือประวัติศาสตร์บางเล่มก็ให้ทั้งความรู้ และความบันเทิงใจในเวลาเดียวกัน ถ้ารู้จักเลือกหนังสืออ่านให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการอ่าน ได้ถูกต้อง การอ่านของเราก็เป็นประโยชน์มาก

การรู้จักเลือกหนังสือเป็นความสามารถขั้นต้นของผู้อ่าน ถ้าเราเลือกหนังสือที่มีคุณภาพดีมาอ่าน เราก็ได้รับความรู้ หรือความบันเทิงใจในระดับสูง หนังสือที่มีในห้องสมุดหรือมีในตลาดนั้น เชื่อว่าจะมีคุณภาพสูงเท่ากันก็หาไม่ เราต้องรู้จักเลือกจึงจะได้อ่านหนังสือดี วิธีเลือกนั้นต้องอาศัยคำแนะนำจากผู้รู้ โดยทั่วไปเราก็ขอคำแนะนำด้วยวาจา เมื่อได้รับคำแนะนำแล้วก็ลองปฏิบัติตาม ถ้าได้ผลดี เราก็ขอคำแนะนำจากท่านต่อไป ตามธรรมดาคนที่อ่านมักแสวงหาคำแนะนำจากหลายทาง ทางที่ดีอีกทางหนึ่งก็คือ การอ่านบรรณนิทัศน์หรือคำวิจารณ์หนังสือซึ่งตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ประจำ เมื่อเราอ่านหนังสือมากขึ้นมีความรู้กว้างขวางขึ้น เรายุ่เองก็จะกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำแก่คนอื่นได้ต่อไป

หนังสือแต่ละเล่มเป็นชุมทรัพย์ แต่ไม่ใช่ทรัพย์ที่เป็นเงินทอง ทรัพย์ในหนังสือเป็นทรัพย์ทางปัญญา ใครอ่านมากคนนั้นได้รับทรัพย์ทางปัญญา มาก ยิ่งได้อ่านหนังสือที่มีคุณภาพสูงเป็นประจำแล้วคุณสมบัติทางปัญญาที่ได้รับก็ติดตามไปด้วย

ที่กล่าวมานี้เป็นประโยชน์เบื้องต้นของการอ่านหนังสือ กล่าวคือ หนังสือเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญา ใครอยากมีปัญญาก็อ่านหนังสือ

ประโยชน์ขั้นที่สองคือ การอ่านเป็นเครื่องลับปัญญาของเราให้แหลมคม เวลาอ่านหนังสือเราไม่ได้เอาตามองดูตัวหนังสือเฉย ๆ สมองของเราก็ต้องคิดด้วย เวลามองเห็นคำและประโยค เราต้องแปลความของคำและประโยคออกมาเป็นความคิด เมื่อเกิดความคิดเราก็พยายามจำความคิดนั้นให้ได้ เพราะเราต้องการนำความคิดไปใช้ในโอกาสต่อไป ยิ่งได้อ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระมากๆ เรายิ่งไตร่ตรองมาก บางครั้งเราก็ย่อไว้ บันทึกไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในวันหลัง

กิจกรรมในการอ่านเป็นกิจกรรมซึ่งฝึกฝนให้เรา มีความสามารถในการแปลความหมาย การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การหาเหตุผล และการจดจำความคิดที่สำคัญ เนื้อหาสาระในหนังสือเป็นทรัพย์อย่างหนึ่ง แต่การขุดหาทรัพย์ด้วยการอ่าน ก็เป็นทรัพย์ที่มีคุณค่ามหาศาล ทรัพย์ประเภทหลังนี้ เป็นความสามารถและความชำนาญ เป็นทรัพย์ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เราแสวงหาทรัพย์ต่อไปได้มาก

คนสองคนอ่านหนังสือเล่มเดียวกันมักจะได้รับความรู้ไม่เท่ากัน ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะเขามีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ครูที่ดีมักสอนวิธีอ่านหนังสือให้แก่แก่นักเรียนอย่างถี่ถ้วน นักเรียนที่ดีย่อมฝึกฝนให้ตนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้นตามลำดับ

ประโยชน์ของการอ่านขั้นที่สามได้แก่ ความรอบรู้ คนที่ชอบอ่านหนังสือจะไม่อ่านหนังสือเพียงสองสามเล่ม เขาจะอ่านมากกว่านั้น นอกจากนี้เขาจะไม่อ่านหนังสือประเภทเดียว เขาจะอ่านหนังสือหลายประเภท ยิ่งอ่านมากเขาก็ยิ่งได้รับความรู้และความคิดมากในที่สุดก็กลายเป็นผู้รอบรู้ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้อื่นให้ความเคารพนับถือ

ความรอบรู้ของนักอ่านย่อมส่งเสริมให้เขามีความคิดดี ๆ บางครั้งก็มีความรอบคอบในการตัดสินใจ รู้จักมองปัญหาหลายด้าน รู้จักฟังความคิดจากหลายทาง การอ่านมักส่งเสริมให้คนฉลาดรอบตัว จะคิดจะทำอะไรก็ไม่ค่อยคิดผิดพลาด

ขุมทรัพย์ในหนังสือเป็นขุมทรัพย์ที่มีคุณค่ายิ่งใหญ่ พอลงมืออ่านก็ได้ความรู้และความบันเทิงใจ กิจกรรมการอ่านทำให้เรามีความสามารถสูงขึ้น เมื่ออ่านมากก็กลายเป็นผู้รอบรู้มีสติปัญญาเฉียบแหลมเพิ่มขึ้น

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 6

### การอ่านหนังสือมีประโยชน์อย่างไร

จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

1. เรื่อง “การอ่านหนังสือมีประโยชน์อย่างไร” จัดเป็นงานเขียนประเภทใด

.....

.....

2. ผู้แต่งมีกลวิธีในการดำเนินเรื่องอย่างไร

.....

.....

.....

3. “เมื่อเปิดหนังสือออกมาอ่าน เราย่อมได้รับความรู้ หรือความบันเทิงใจ” จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่าผู้แต่งต้องการสื่อความหมายใดให้ผู้อ่านรับรู้

.....

.....

.....

4. ข้อความต่อไปนี้แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ในด้านใดของการอ่านหนังสือมากที่สุด “หนังสือแต่ละเล่มเป็นชุมทรัพย์ แต่ไม่ใช่ทรัพย์ที่เป็นเงินทอง ทรัพย์ในหนังสือเป็นทรัพย์ทางปัญญา”

.....

.....

.....

5. “การอ่านเป็นเครื่องลับปัญญาของเราให้แหลมคม” ข้อความข้างต้นนักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ จงให้เหตุผล

.....

.....

.....

.....

6. ในการอ่านหนังสือเล่มเดียวกันของคนสองคนมักได้ความรู้ไม่เท่ากัน นักเรียนคิดว่ามาจากสาเหตุใด

.....  
.....  
.....

7. ประโยชน์ของการอ่านหนังสือข้อใดที่ครอบคลุมประโยชน์การอ่านหนังสือทั้งหมด

.....  
.....  
.....

8. “ความรู้ของนักอ่านย่อมส่งเสริมให้เขามีความคิดดี ๆ บางครั้งก็มีความรอบคอบในการตัดสินใจ” คำที่ขีดเส้นใต้เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

.....  
.....  
.....

9. ถ้านักเรียนจะเลือกอ่านหนังสือจะเลือกอ่านหนังสือประเภทใด เพราะเหตุใด

.....  
.....  
.....

10. เรื่อง “การอ่านหนังสือมีประโยชน์อย่างไร” ให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านในด้านใดบ้าง จงอธิบาย

.....  
.....  
.....

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 7

### เรื่องชานาและนายห้าง

#### ลาวคำหอม

ไอ้สำริดหมาของลุงคงและยายเข้มไม่สบาย นายห้างฝรั่งซึ่งมาศึกษาเกี่ยวกับนก แถวบ้านลุงคงรู้เข้าก็สงสาร พามันไปหาหมอรักษาจนหาย แล้วส่งเข้าโรงเรียนหมา เพื่อฝึกนิสัยให้ รู้จักหน้าที่ รู้จักเฝ้าบ้าน ฯลฯ เมื่อจบหลักสูตรแล้วนายห้างฝรั่งก็เอามันมาส่งคืนลุงคง และแล้ว วันที่สองพี่เมียเฝ้าคอยก็มาถึง แต่ลุงคงกลับรู้สึกผิดหวังเป็นอันมาก เมื่อเห็นไอ้สำริดออกอ้อนไม่ยอมขึ้นจากเรื่องง่าย ๆ มันดีนรน และขู่คำรามใส่หน้าแก เมื่อลากหูมันขึ้นมาได้แล้ว มันยังตะเกียกตะกายจะกลับลงไปในเรื่องอีก นายห้างก็มีท่าทางไม่สบายใจเหมือนกันแกโยนขนมปังก้อนใหญ่ให้มัน แล้วบ่ายหัวเรือกลับ ปล่อยให้ไอ้ลูกหมาคราวหงิง ๆ อยู่บนฝั่ง สองตายายมองดูตากัน

“ลืมนรน้ำข้าวแล้วสิ ท่าทาง...” ยายหลุดปากออกมาก่อน

“อืม ก็น่าหรรษา” ลุงคงเปรยเสียงสมเพช พลงชำเลื่องก๊อนขนมปัง

เมื่อเขมือบขนมปังหมด สำริดหันรีหันขวางกระโจนไล่จับแม่ไก่รอบบ้าน เมื่อแม่ไก่บินหนีขึ้นหลังคา มันโผล่เข้าหาเพื่อนเก่า ซึ่งกะหลึกระหลอติใจต้อนรับ มันจับเข้าที่คอ แล้วฟัดเหวี่ยง เหลือจะทนดูต่อไปยายคิดว่าไม้พายหวดลงตรงกลางหลัง ไอ้สำริดร้องเอ็ง ๆ หลบเข้าใต้ถุน

“หนอย เขาขุนสองสามมือโอ้อจะเป็นนายห้าง เดียวแม่ซัดไม้พายหลังหัก” ยายเข้มเงื้อไม้ขู่มันอีก

“โธ่ ยายก็ จะไปถือสาอะไร มันได้กินอร่อยและมีความสุขทางโน้น แล้วก็เพิ่งจากมาหัด ๆ ปล่อยให้มันทำโก้มั่งซี อีกหนอยพอสิ้นกลิ่นฝรั่งก็จะค่อยเป็นหมาไปเอง”

“ถ้ามันรู้อะไรควรไม่ควร มันก็เป็นคนเท่านั้นละซี” ตายังคงเถียงแก้ต่าง ยายเดินกระพืดกระพืดหนีขึ้นกระท่อม

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 7

### เรื่อง ชาวนาและนายห้าง

จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

1. เรื่องชาวนาและนายห้างจัดเป็นงานเขียนประเภทใด

.....

.....

.....

2. เหตุใดไอ้สำริดของลุงกงและยายเข้มจึงเปลี่ยนไป

.....

.....

.....

3. ลุงกงมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อเห็นไอ้สำริดไม่ยอมขึ้นจากเรือ

.....

.....

.....

4. คำว่า ขุน ในข้อความต่อไปนี้มีความหมายว่าอย่างไร “หนอย เขาขุนสองสามมือ โอจะเป็นนายห้าง”

.....

.....

.....

5. “ลืมน้ำข้าวแล้วสิ ท่าทาง” ตรงกับสำนวนสุภาษิตใด

.....

.....

.....



6. “เด็ยวแม่ซัดไม้พายหลังหัก” แสดงว่ายายเข้มกำลังอยู่ในอารมณ์ใด

.....

.....

.....

.....

7. “โธ่ยายก้อ จะไปถือสาอะไร” ตาคงมีความรู้สึกอย่างไรกับไอ้สาริด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

8. จากเรื่องผู้แต่งต้องการแสดงแนวคิดด้านใด

.....

.....

.....

.....

9. ผู้พูดพูดด้วยน้ำเสียงเช่นใดจากข้อความนี้ “ปล่อยให้มัน โก้บ้างซิ อีกหน่อยพอสิ้นกลิ่นฝรั่งก็ค่อยเป็นหมาไปเอง”

.....

.....

.....

.....

10. นักเรียนคิดว่า ปัจจุบันสังคมไทยมีคนอย่างไร้สาริดหรือไม่เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 8

### พ่อแก่-แม่เฒ่า

#### อ. สุนทรเกตุ

พ่อแม่ก็แก่เฒ่า	จำจากเจ้าอยู่ไม่นาน
จะพบจะพ้องพาน	เพียงเสี้ยววารของคืนวัน
ใจจริงไม่อยากจะ	เพราะยังอยากเห็นลูกหลาน
แต่ชีพมิตนทาน	ยอมร้าวรานสลายไป
ขอเถิดถ้าสงสาร	อย่ากล่าวขานให้เข้าใจ
คนแก่ชะแรวัย	คิดผลอไพลเป็นแน่นอน
ไม่รักก็ไม่ว่า	เพียงเมตตาช่วยอาหาร
ให้กินและให้นอน	คลายทุกข์ผ่อนพอสุขใจ
เมื่อยามเจ้าขี้งโกรธ	ให้หนักถึงเมื่อเขาวิวย
ร้องให้ยามป่วยไข้	ได้ใครเล่าเฝ้าปลอบโยน
เฝ้าเลี้ยงจนโตใหญ่	แม้เหนื่อยกายก็ยอมทน
หวังเพียงจะได้ยล	เติบโตจนสว่างาม
ขอโทษถ้าทำผิด	ขอให้คิดทุกทุกยาม
ใจแท้มีแต่ความ	หวังติดตามช่วยอวยชัย
ต้นไม้ที่ใกล้ฝั่ง	มีหรือหวังอยู่นานได้
วันหนึ่งคงล้มไป	ทิ้งฝั่งไว้ให้วังเวง

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 8

### เรื่อง พ่อแก่-แม่เต่า

#### ตอนที่ 1 จงตอบคำถามต่อไปนี้ (5 คะแนน)

1. ผู้แต่งต้องการแสดงข้อคิดใดให้แก่ผู้อ่านได้รับรู้

.....

.....

2. ผู้แต่งใช้คำประพันธ์ประเภทใดในการแต่ง

.....

.....

3. จากคำประพันธ์ต่อไปนี้แสดงให้เห็นว่าผู้แต่งต้องการสื่อความต้องการใดของพ่อและแม่  
“ใจจริงไม่อยากจาก เพราะยังอยากเห็นลูกหลาน”

.....

.....

4. ข้อความต่อไปนี้ให้ความรู้สึกใดได้ดีที่สุด เพราะเหตุใด “วันหนึ่งคงลี้ไป ทิ้งฝั่งไว้ให้วังเวง”

.....

.....

5. จากข้อความนี้สะท้อนภาพสังคมในปัจจุบันอย่างไร เพราะเหตุใด “ไม่รักก็ไม่ว่า เพียงเมตตา  
ช่วยอาหาร ให้กินและให้นอน คลายทุกข์ผ่อนพอสุขใจ”

.....

.....

#### ตอนที่ 2 จงตอบคำถามต่อไปนี้ (5 คะแนน)

6. เมื่อนักเรียนอ่านคำประพันธ์เรื่องนี้แล้วมีความรู้สึกอย่างไร และถ้าเนื้อหาในคำประพันธ์เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร จงอธิบายและให้เหตุผล

.....

.....

.....

.....

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 9

### อันของสูงแม่ปองต้องจิต

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ในลักษณะนั้นว่าน่าประหลาด	เป็นเชื้อชาตินักรบกล้า
เหตุไฉนย่อท้อรอร่า	ฤจะกล้าแต่เพียงวาที
เห็นแก้วแววับที่จับจิต	ไปไม่คิดเอ้อมให้ถึงที่
เมื่อไม่เอ้อมจะได้อย่างไรมี	อันมณีฤจะโลดไปถึงมือ
อันของสูงแม่ปองต้องจิต	ถ้าไม่คิดปิ่นปายจะได้หรือ
มิใช่ของตลาดที่อาจซื้อ	หรือแย่งซื้อถือได้โดยไม่ยอม
ไม่คิดสอยมัวคอยดอกไม้วาง	คงชวดดวงบุปผชาติสะอาดหอม
ดูแต่ภูมรินเที่ยวบินดอม	จึงได้ออมอบกลิ่นสุมาลี

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 9

### เรื่อง อันของสูงแม่ป่องต้องจิต

จงตอบคำถามต่อไปนี้ โดยพิจารณาคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (10 คะแนน)

- “เป็นเชื้อชาตินักรบกล้า” ควรจะเป็นบุคคลที่อยู่ในฐานะใด
  - ก. กษัตริย์
  - ข. ทหาร
  - ค. สามัญชน
  - ง. ปัญญาชน
- คำประพันธ์ตอนใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
  - ก. ในลักษณะนั้นว่าน่าประหลาด เป็นเชื้อชาตินักรบกล้า
  - ข. เหตุไฉนย่อท้อรอร่า ฤจะกล้าแต่เพียงวาที
  - ค. อันของสูงแม่ป่องต้องจิต ไม่คิดปิ่นปายจะได้ฤ
  - ง. ไม่คิดสอยมัวคอยดอกไม้ร่วง คงชวดดวงบุปผชาติสะอาดหอม
- ลักษณะเนื้อเรื่องที่นักเรียนอ่านนี้ นักเรียนคิดว่าผู้ที่อยู่ในเนื้อเรื่องเขียนข้อความนี้ด้วยอารมณ์ใด
  - ก. มีความรัก
  - ข. มีความสุข
  - ค. มีความสงสาร
  - ง. มีความเมตตา
- จากคำประพันธ์ที่นำมาอ่านนี้ “อันของสูง” หมายถึงสิ่งใด
  - ก. ดอกไม้ที่หายาก
  - ข. นางกษัตริย์
  - ค. พระราชินี
  - ง. เพชรนิลจินดา
- “ในลักษณะนั้นว่าน่าประหลาด” ลักษณะ มีความหมายอย่างไร
  - ก. จดหมาย
  - ข. ตัวอักษร
  - ค. กระดาษ
  - ง. ลักษณะท่าทาง
- “ดูแต่ภูมรินเทียวบินค่อม” ภูมริน หมายถึงข้อใด
  - ก. หญิงสูงศักดิ์
  - ข. ผู้ชาย
  - ค. แมลงภู
  - ง. ของมีค่า
- คำว่า “มณี” มีความหมายอย่างไร
  - ก. แก้วหินสีแดง
  - ข. เครื่องหอม
  - ค. ทอง
  - ง. ท้องฟ้า

8. คำประพันธ์ต่อไปนี้เหมาะสมกับสำนวนสุภาษิตในข้อใด “อันของสูงแม่ปองต้องจิต ถ้าไม่คิด  
ป็นปายจะได้ฤา”

ก. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

ข. ฝนทั่งให้เป็นเข็ม

ค. พายเรือทวนน้ำ

ง. ใฝ่สูงเกินศักดิ์

9. “เมื่อไม่เอื้อมจะได้อย่างไรมี” บุคคลประเภทใดที่เป็นเช่นคำประพันธ์นี้

ก. เป็นคนขี้เกียจ

ข. เป็นคนเพื่อฝัน

ค. เป็นคนขี้อาย

ง. เป็นคนที่มีความพยายาม

10. คำประพันธ์ “เรื่องอันของสูงแม่ปองต้องจิต” ให้ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องใด

ก. ทำให้คนขยันมากขึ้น

ข. ทำให้คนมีความพยายามมากขึ้น

ค. ทำให้คนรักกันมากขึ้น

ง. ทำให้คนมีศีลธรรมมากขึ้น

## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 10

### รามเกียรติ์ ตอนทศกัณฐ์สู้สม

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

ปากหนึ่งว่าไอ้พิเภกเอ๋ย	ไฉนเลยมาแก้งมาที่
ตัวเราก็จะม้วยชีวี	ในเวลานี้ด้วยศรพิษ
ปากสองว่าเจ้าผู้เป็นน้อง	ร่วมท้องสืบสายโลหิต
จะได้ผ่านลงกาสมคิด	เป็นอิสรภาพแก่หม่อมมาร
ปากสามขอฝากมณโฑด้วย	ช่วยบำรุงให้เป็นแก่นสาร
ทั้งอัคคีก็ถยาอุพาพาล	ฝูงสนมบริวารทั้งนั้น
ปากสี่ว่าเจ้าจะครองยศ	ปรากฏเป็นจอมไอศวรรย์
จงเอ็นดูสุริยวงศ์พงษ์พันธุ์	โดยธรรม์สุจริตประเวณี
ปากห้าจงดำรงทศพิธ	อย่าทำทุจริตให้เหมือนพี่
ตัดโลกโอบอ้อมอารี	แก่โยธีไพร่ฟ้าประชากร
ปากหกว่าเจ้าจงอดโทษ	ซึ่งกริ้วโกรธค่าว่ามาแต่ก่อน
อย่าให้เป็นเวรอาวรณ์	แก่เราผู้จะจรไปเมืองฟ้า
ปากเจ็ดขอฝากนคเรศ	อันทรงวงศ์พรหมเสนาถา
สืบมาแต่องค์พระอัยกา	เมตตาอย่าให้จลาจล

ปากแปลว่าเราเลี้ยงท่าน	ก็ประมาณหมายใจให้เป็นผล
ตัวเราชั่วเองจึงเสียชนม์	แล้วได้รื้ออนรรนทั้งแผ่นดินภพ
ปากแก้วว่าพี่จะลาตาย	น้องชายเมตตาช่วยปลงศพ
อย่าให้ค้างราตรีในที่รบ	ไฉนภพจะหมิ่นนินทา
ปากสืบสิ้นฝากสิ้นส่ง	สิ้นกำลังสิ้นคิดขัณฑ์ษา
พิษศรร้อนรุ่มทั้งกายา	อสุรากลึงเกลือกเสือกไป



## แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องที่ 10

### เรื่อง रामเกียรติ์ ตอนทศกัณฐ์ล้ม

จงตอบคำถามต่อไปนี้ โดยพิจารณาคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว (10 คะแนน)

- “ปากหนึ่งว่าไอ้พิเภกเอ๊ย โฉนเลยมาแกลึงฆ่าพี่” เหตุใดทศกัณฐ์จึงกล่าวเช่นนั้น
  - เพราะสงสารพิเภก
  - เพราะน้อยใจพิเภก
  - เพราะไม่ชอบพิเภก
  - เพราะโกรธพิเภก
- คำประพันธ์ในข้อใดที่แสดงให้เห็นว่าทศกัณฐ์มีความสำนึกผิด
  - ตัวเราก็จะม้วยชีวี ในเวลานี้ด้วยศรพิษ
  - อย่าให้เป็นเวรอาวรณ์ แก่เราผู้จะจรไปเมืองฟ้า
  - ปากสามขอฝากมณโฑด้วย ช่วยบำรุงให้เป็นแก่นสาร
  - ปากห้าจงดำรงทศพิธ อย่าทำทุจริตให้เหมือนพี่
- คำประพันธ์ในข้อใดที่แสดงให้เห็นว่าทศกัณฐ์เป็นผู้มีจิตใจเมตตา
  - ปากหกว่าเจ้าจงอดโทษ ซึ่งกริ้วโกรธดำวามาแต่ก่อน
  - ปากเจ็ดขอฝากนครเสศ อันทรงวงศ์พรหมเมศนาถา
  - จงเอ็นดูสุริย์วงศ์พงศ์พันธุ์ โดยธรรม์สุจริตประเวณี
  - ตัวเราชั่วเองจึงเสียชนม์ แล้วได้รื้อนรนทั้งแผ่นดิน
- ข้อความต่อไปนี้ผู้พูดมีความรู้สึกอย่างไร  
“ปากหกว่าเจ้าจงอดโทษ ซึ่งกริ้วโกรธดำวามาแต่ก่อน  
อย่าให้เป็นเวรอาวรณ์ แก่เราผู้จะจรไปเมืองฟ้า”
  - สำนึกผิด
  - น้อยใจ
  - ประชดประชัน
  - เศร้าใจ
- คำประพันธ์ในข้อใดที่แสดงให้เห็นว่าทศกัณฐ์ มีความเป็นห่วงราษฎรของตนมากที่สุด
  - ตัดโลกโอบอ้อมอารี แก่โยธีไพร่ฟ้าประชากร
  - จะได้ผ่านลงกาสมคิด เป็นอิสรภาพแก่หม่อมมาร
  - จงเอ็นดูสุริย์วงศ์พงศ์พันธุ์ โดยธรรม์สุจริตประเวณี
  - ปากสี่ว่าเจ้าจะครองยศ ปรากฏเป็นจอมไอศวรรย์



## แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

### เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

**คำชี้แจง** 1. ให้นักเรียน X ในข้อที่ถูกต้อง

2. เกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบ ข้อละ 1 คะแนน

3. แบบทดสอบมีจำนวน 30 ข้อ

4. ใช้เวลาในการทำ 20 นาที

1. ข้อความในตัวเน้นต่อไปนี้มีความหมายตรงกับสำนวนใด

“สิ่งใดที่ขายเป็นชนิดดี ก็ทำประณิตดีจริง ๆ หาได้ชวย่อมปลอมราคาขายของปลอมเป็นของดี  
ไม่ฉ้อใจประเทศเรามีโอกาสที่จะสร้างที่จะสร้างสมสินค้าให้สมบูรณ์มั่งคั่งขึ้นได้ในทำนองเดียวกัน  
ฉนั้น”

ก. ปั่นน้ำเป็นตัว

ข. ย้อมแมวขาย

ค. คดในข้องอในกระดูก

ง. ซื่อกินไม่หมดคดกินไม่นาน (วิเคราะห์)

2. ข้อความต่อไปนี้มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องใดมากที่สุด

“เราจะหาผลประโยชน์ด้วยความโกง ความล่อลวงและความกดขี่ได้ชั่วสมัย แต่เราจะหา  
ผลประโยชน์ด้วยความซื่อตรง ได้เป็นอย่างดีมั่งคั่งตราบเท่าชีวิตจะหาไม่”

ก. ความล่อลวง

ข. ความกดขี่

ค. ความซื่อตรง

ง. ความโกง (วิเคราะห์)

“โคควายวายชีพได้	เขาหนั่ง
เป็นสิ่งเป็นอันยัง	อยู่ไซรั
คนเค็ดดับสูญตั้ง-	ขารร่าง
เป็นชื่อเป็นเสียงได้	แต่ร้ายกับดี”

3. โคลงบทนี้ให้สติสอนใจในเรื่องใด

ก. ค่าของคนอยู่ที่ความดี

ข. ความตายเป็นธรรมดาโลก

ค. กระดูกและเขาสัตว์มีประโยชน์

ง. ชีวิตเป็นอนิจจัง (วิเคราะห์)

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4-6

“เรื่องเรื่องไตรรัตน์พัน รินรสพระธรรมแสง เจติย์ระตะแซง ยลยิงแสงแก้วแก้ว	พันแสง คำเช่า เสียดยอด แก่นหล้าหลากสวรรค์”
--	---

4. คำประพันธ์ดังกล่าวชี้ให้เห็นความเจริญทางด้านใด

- |                |                      |
|----------------|----------------------|
| ก. สถาปัตยกรรม | ข. จิตรกรรม          |
| ค. ประติมากรรม | ง. ศาสนา (วิเคราะห์) |

5. คำว่า “พันแสง” มีความหมายตรงกับข้อใด

- |              |                          |
|--------------|--------------------------|
| ก. ดวงจันทร์ | ข. ดวงอาทิตย์            |
| ค. ดวงดาว    | ง. ดวงใจ (ความรู้ความจำ) |

6. คำว่า “ระตะ” มีความหมายตรงกับข้อใด

- |           |                                  |
|-----------|----------------------------------|
| ก. ใหญ่โต | ข. มากมาย                        |
| ค. สวยงาม | ง. เรียงรายกันไป (ความรู้ความจำ) |

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7-8

“ปากควรหาหรือกระเพาะเสมอ”

7. ผู้เขียนกล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- |                      |                                     |
|----------------------|-------------------------------------|
| ก. การพูด            | ข. การปรึกษา                        |
| ค. การรักษาสุขภาพฟัน | ง. การรับประทานการศึกษา (วิเคราะห์) |

8. คำว่า “หาหรือ” มีความหมายว่าอย่างไร

- |            |                       |
|------------|-----------------------|
| ก. ประเมิน | ข. ประสาน             |
| ค. ประมาณ  | ง. ประชุม (วิเคราะห์) |



จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 13-14

“ดอกไม้มีค่าแก่ตาแก่ใจ แต่ดอกไม้ที่มีคุณค่ามากที่สุดคือ ดอกที่มีผู้นำไปวางไว้บนหลุมศพ”

13. เหตุใดผู้เขียนจึงกล่าวเช่นนั้น
- ก. เพราะผู้ให้ให้เกียรติผู้ตาย
  - ข. เพราะผู้ให้ให้สิ่งที่ผู้ตายชอบที่สุด
  - ค. เพราะผู้ให้ไม่หวังสิ่งตอบแทนจากผู้ตาย
  - ง. เพราะผู้ให้แสดงความไว้อาลัยเป็นครั้งสุดท้าย (วิเคราะห์)
14. คำกล่าวนี้ ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของเรื่องใด
- ก. ดอกไม้
  - ข. ความตาย
  - ค. ความงาม
  - ง. ความมีน้ำใจ (ประเมินค่า)

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15-17

“ป่าลี้มาถึงบ้านคนดักนกเข้าไปหน่อย เจ้าภาพไม่มีเหลืออะไรไว้ต้อนรับเขาเลย จึงฆ่านกกระทาที่เลี้ยงไว้ นกกระทาทวงบุญคุณ มันทำประโยชน์โดยเป็นนกต่อ นั่นเป็นเหตุผลที่สมควรที่สุด เพราะเจ้าไม่มีความเมตตาแม้แต่กับพี่น้องของตน”

15. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง
- 1) ป่าลี้มาถึงบ้านคนดักนก
  - 2) งานเลี้ยงเริ่มขึ้น
  - 3) ฆ่านกกระทา
  - 4) นกกระทาเป็นนกต่อ
  - 5) นกกระทาทวงบุญคุณ
- ก. 1- 2- 3- 4- 5
  - ข. 2- 1- 5- 4- 3
  - ค. 3- 2- 5- 4- 1
  - ง. 4- 2- 1- 5- 3 (สังเคราะห์)
16. “นกต่อ” มีความหมายว่าอย่างไร
- ก. นกที่มีเสียงไพเราะ
  - ข. นกที่หายาก
  - ค. นกที่เลี้ยงไว้ล่อนกชนิดเดียวกัน
  - ง. นกกินปลาชนิดหนึ่ง (ความเข้าใจ)

17. เรื่องนี้ตรงกับสำนวนในข้อใด

ก. ช่มเขาโคจีนให้กลืนหญ้า

ข. เขียนด้วยมือลบด้วยเท้า

ค. ต้นร้ายปลายดี

ง. กงเวียนกำเกวียน (วิเคราะห์)

เรียงลำดับคำประพันธ์และตอบคำถามข้อ 18-19

18. เรียงคำประพันธ์ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1) แว่วสำเนียงหวานวับจับดวงจิตต์

2) ประโลมใจสร้างโศกวิโยคถวิล

3) ลมเช้าชื่นโชนมาแต่ฟ้าใส

4) นกสินีลครวญกู่อยู่คบบไม้

ก. 1-2-3-4

ข. 1-4-3-2

ค. 3-2-1-4

ง. 3-4-2-1 (สังเคราะห์)

19. คำประพันธ์ในข้อ 18 เป็นคำประพันธ์ประเภทใดและมีจำนวนบทเท่าใด

ก. กลอนสุภาพ , 1 บท

ข. กาพย์ยานี 11 , 1 บท

ค. โคลงสี่สุภาพ , 2 บท

ง. กลอนแปด , 2 บท (ความเข้าใจ)

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 20-22

“เมื่อเวลาประมาณ 10.30 น. วันที่ 2 มิ.ย. 47 พบศพเด็กทารก ในชุมชนบ้านสวน ขอย  
นาคสุวรรณ ถนนนนทรี แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กทม. พบว่าจุดพบศพเป็นที่ทิ้งขยะของ  
ชุมชน มีศพเด็กทารกแรกเกิดเพศหญิง อยู่ในถุงพลาสติกสีขาว ฝ้าย้อมห่อตัว สายรกคาดติดสะดือ  
เสียชีวิตมาแล้วประมาณ 1 วัน สอบถามชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงไม่มีใครทราบว่าเป็นลูกของ  
ใคร ดำรวจคาดว่าแม่ใจร้ายนำลูกมาทิ้งคงอาศัยอยู่ในชุมชนบ้านสวน หรือละแวกใกล้เคียง จึง  
ประสานกับฝ่ายสืบสวนตามหาตัวแม่ใจร้ายมาสอบสวนดำเนินคดี

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับที่ 16935 วันที่ 3 มิ.ย 2547)

20. จากข่าวนักเรียนคิดว่าสภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีลักษณะเป็นอย่างไร

ก. เห็นแก่ตัว

ข. ชิงดีชิงเด่น

ค. ไม่มีการวางแผนชีวิต

ง. ไม่รู้จักการแก้ปัญหา (ประเมินค่า)

21. นักเรียนสามารถนำข้อคิดในข่าวนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
- นำไปใช้ในการทำงาน
  - นำไปใช้ในการศึกษาเล่าเรียน
  - นำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ
  - นำไปเป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิต (การนำไปใช้)
22. การที่แม่คลอดลูกแล้วทิ้งไว้ที่ขยะจนตาย เหตุการณ์ลักษณะนี้จะไม่เกิดขึ้นถ้าปฏิบัติตามข้อใด
- ปรึกษาแพทย์ เพราะแพทย์ช่วยได้
  - ปรึกษาคณัฐใจ เพราะเป็นผู้ร่วมชะตากรรม
  - ปรึกษาพ่อแม่ เพราะเป็นบุคคลที่รักเรามากที่สุด
  - ปรึกษาเพื่อน เพราะจะได้ช่วยกันหาทางออก (การนำไปใช้)
23. ข้อความนี้ให้ความรู้สึกเช่นใดกับผู้อ่าน
- “ มีศพเด็กทารกแรกเกิดเพศหญิง อยู่ในถุงพลาสติกสีขาว ผ่าอ้อมห่อตัว สายรกติดสะดือ ”
- เศร้าใจ
  - ไม่พอใจ
  - อนาถใจ
  - ประหลาดใจ (วิเคราะห์)

จงอ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 24-26

ใบพ้อพันห่อหุ้ม	กฤษณา
หอมระรวยรสพา	เพริศด้วย
คือคนเสพเส่นหา	นักปราชญ์
ความสุขชาบถาม้วย	คัจฉ์ไม้กลิ่นหอม

24. คุณธรรมที่แฝงอยู่ในคำประพันธ์นี้คืออะไร
- การครองตน
  - การทำความดี
  - การดำเนินชีวิต
  - การคบคน (วิเคราะห์)



25. “เสพ” ความหมายในที่นี้คืออะไร

- ก. คบ
- ข. ไซ้
- ค. กิน
- ง. สัมผัส (วิเคราะห์)

26. “คนที่เกียจคร้าน เบื่อหน่ายการเรียน จะไม่มีวันได้รับความรู้” เปรียบได้กับข้อใด

- ก. ฝนทิ้งเป็นแฉิม
- ข. กบในสระจ้อย
- ค. ตักน้ำใส่ตะกล้า
- ง. จวกตักข้าวไม่รู้รสแกง (สังเคราะห์)

27. “เป็นมนุษย์สุดดีอยู่ที่ปาก จะได้ยากโหยหิวเพราะชีวหา” ควรนำมาเป็นแบบอย่างในด้านใด

- ก. การครองเรือน
- ข. การมีมธุรสวาจา
- ค. การวางตัวในสังคม
- ง. การใช้ลิ้นชิมอาหาร (การนำไปใช้)

จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28-30

“การแสดงความองอาจให้ปรากฏแก่โลก โดยไม่ได้คิดแก่ชีวิต เพื่อช่วยกู้บ้านเมืองหรือช่วยชีวิตผู้อื่นก็นับว่าเป็นความดีอย่างประเสริฐที่ไม่รู้จักสิ้นสูญเหมือนกัน ชื่อของท่านที่ได้แสดงความองอาจเช่นนี้ ย่อมปรากฏแก่ชาวมหาชนตลอดมาทุกคราทุกสมัย และย่อมเป็นเครื่องระงับความขลาด ความตระหนี่ การทำให้คนเรารู้สึกว่าเรายังอาจใช้ชีวิตของเราในสิ่งที่ประเสริฐยิ่งกว่า และมีประโยชน์มากกว่าที่จะเพียงแต่รักษาชีวิตไว้ให้เป็นสุข และอยู่ยืนนานอีก”

28. “ความองอาจ” ที่กล่าวถึงในที่นี้หมายถึงอะไร

- ก. ความทรหด
- ข. ความอดทน
- ค. ความเข้มแข็ง
- ง. ความกล้าหาญ (วิเคราะห์)

29. “การใช้ชีวิตที่ประเสริฐยิ่งกว่า และมีประโยชน์มากกว่า” คือข้อใด

- ก. รักษาชีวิตไว้ให้เป็นสุข
- ข. รักษาชีวิตไว้ให้ยืนนาน
- ค. รักษาชีวิตไว้ด้วยความดี
- ง. รักษาชีวิตไว้ด้วยความอดทน (วิเคราะห์)

30. ผู้แต่งต้องการนำเสนอแนวคิดใดแก่ผู้อ่าน

- ก. การกระทำความดี
- ข. การใช้ชีวิตให้คุ้มค่า
- ค. คุณความดีของคนรุ่นเก่า
- ง. การทำให้มีชื่อเสียงปรากฏ (ประเมินค่า)

## ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ  
ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน  
คะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน  
ผลต่างของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน  
ผลการเปรียบเทียบคะแนนจากแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยใช้สูตร  
t-test (Dependent Samples)  
ผลงานนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน สรุปตามตารางได้ดังนี้

แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบที่ 1				
ลำดับข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC
	1	2	3	
1.	+1	0	+1	.66
2.	0	+1	+1	
3.	+1	0	+1	
4.	0	+1	+1	
5.	0	+1	+1	
6.	0	+1	+1	
7.	+1	+1	+1	
8.	0	+1	+1	
9.	0	0	+1	
10.	+1	0	+1	

แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบที่ 2				
ลำดับข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC
	1	2	3	
1.	+1	0	+1	.86
2.	0	+1	+1	
3.	+1	+1	+1	
4.	+1	+1	+1	
5.	+1	+1	+1	
6.	+1	+1	+1	
7.	+1	0	+1	
8.	+1	+1	+1	
9.	+1	+1	+1	
10.	+1	+1	0	

แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบที่ 3				
ลำดับข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC
	1	2	3	
1.	+1	+1	+1	.86
2.	0	+1	+1	
3.	+1	+1	+1	
4.	+1	+1	+1	
5.	+1	+1	+1	
6.	0	+1	+1	
7.	+1	+1	+1	
8.	0	0	+1	
9.	+1	+1	+1	
10.	+1	+1	+1	

แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบที่ 4				
ลำดับข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC
	1	2	3	
1.	+1	0	+1	.76
2.	0	+1	+1	
3.	+1	+1	+1	
4.	0	+1	+1	
5.	0	0	+1	
6.	+1	+1	+1	
7.	+1	0	+1	
8.	0	+1	+1	
9.	+1	+1	+1	
10.	+1	+1	+1	

แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบที่ 5				
ลำดับข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC
	1	2	3	
1.	+1	+1	+1	.83
2.	0	+1	+1	
3.	+1	+1	+1	
4.	0	+1	+1	
5.	0	+1	+1	
6.	+1	+1	+1	
7.	0	+1	+1	
8.	0	+1	+1	
9.	-1	+1	+1	
10.	-1	+1	+1	

แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบที่ 6				
ลำดับข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC
	1	2	3	
1.	+1	0	+1	.70
2.	0	+1	+1	
3.	+1	+1	+1	
4.	0	+1	+1	
5.	0	+1	+1	
6.	0	+1	+1	
7.	+1	+1	+1	
8.	0	+1	+1	
9.	-1	+1	+1	
10.	-1	+1	+1	

แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบที่ 7				
ลำดับข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC
	1	2	3	
1.	+1	+1	+1	.86
2.	0	+1	+1	
3.	+1	+1	+1	
4.	0	+1	+1	
5.	0	+1	+1	
6.	+1	+1	+1	
7.	0	+1	+1	
8.	-1	+1	+1	
9.	0	+1	+1	
10.	0	+1	+1	

แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบที่ 8				
ลำดับข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC
	1	2	3	
1.	+1	+1	+1	.93
2.	0	+1	+1	
3.	+1	+1	+1	
4.	+1	+1	+1	
5.	+1	+1	+1	
6.	+1	+1	+1	
7.	+1	+1	+1	
8.	0	+1	+1	
9.	+1	+1	+1	
10.	+1	+1	+1	

แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบที่ 9				
ลำดับข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC
	1	2	3	
1.	+1	+1	+1	1.00
2.	+1	+1	+1	
3.	+1	+1	+1	
4.	+1	+1	+1	
5.	+1	+1	+1	
6.	+1	+1	+1	
7.	+1	+1	+1	
8.	+1	+1	+1	
9.	+1	+1	+1	
10.	+1	+1	+1	



แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบที่ 10				
ลำดับข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC
	1	2	3	
1.	+1	+1	+1	1.00
2.	+1	+1	+1	
3.	+1	+1	+1	
4.	+1	+1	+1	
5.	+1	+1	+1	
6.	+1	+1	+1	
7.	+1	+1	+1	
8.	+1	+1	+1	
9.	+1	+1	+1	
10.	+1	+1	+1	

## การรายงานผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

จากผลพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยนำคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน มารวมกันแล้วคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .66 - 1.00

ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความเห็นต่อแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ดังนี้

1. เนื้อเรื่องที่นำมาทำเป็นแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความเหมาะสม น่าสนใจทุกเรื่อง เพราะเนื้อเรื่องกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความคิดได้หลายมุมมองและเกิดประโยชน์แก่ผู้อ่านในด้านความรู้ ความคิดสร้างสรรค์
2. ลักษณะของคำถามสามารถกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิด และตีความ ทำให้นักเรียนอ่านและมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณได้
3. การตั้งคำถามควรมีกรอบหรือเกณฑ์ที่ชัดเจน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผล
4. ความสั้นยาวของเรื่องควรมีกรอบของเวลาในการฝึกว่าผู้ฝึกต้องการให้ผู้เรียนใช้เวลาในการฝึกมากน้อยเพียงใด
5. การตั้งคำถามควรคำนึงถึงวัยของผู้เรียนว่ามีความเหมาะสมหรือไม่
6. ควรระมัดระวังเรื่องการเขียนสะกดคำในเนื้อเรื่องเพราะบางแห่งยังพบคำผิด อาจ
7. ทำให้ผู้อ่านตีความหมายผิดไปจากเดิมได้ในการตั้งคำถามไม่ควรตั้งคำถามในลักษณะของการไปคำตอบ เพราะจะทำให้ นักเรียนไม่เกิดกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ข้อสอบข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ		
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
1	+1	+1	+1
2	+1	+1	+1
3	+1	+1	+1
4	+1	+1	+1
5	+1	+1	+1
6	+1	+1	+1
7	0	+1	+1
8	+1	+1	0
9	+1	+1	0
10	+1	+1	+1
11	+1	+1	+1
12	+1	+1	+1
13	+1	+1	+1
14	+1	+1	0
15	+1	+1	+1
16	+1	+1	-1
17	+1	+1	+1
18	+1	+1	+1
19	+1	+1	-1
20	+1	+1	0
21	+1	+1	+1
22	+1	+1	+1
23	+1	+1	+1

ข้อสอบข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ		
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3
24	+1	+1	0
25	0	+1	0
26	+1	+1	+1
27	0	+1	+1
28	+1	+1	+1
29	+1	+1	+1
30	+1	+1	0
<b>รวมค่า IOC</b>	<b>0.9</b>	<b>1.0</b>	<b>0.7</b>

### ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า คำสั่งน่าจะใช้คำว่าคำชี้แจง
2. ในคำชี้แจงควรแจ้งให้ทราบว่าข้อสอบทั้งหมดมีทั้งหมดกี่ข้อ นักเรียนจะได้ใช้เวลาในการทำข้อสอบได้พอดี
3. ข้อ 7 น่าจะมีเนื้อความประกอบมากกว่านี้เพื่อจะได้ทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดที่ชัดเจน
4. คำถามของข้อ 7 ครอบคลุมคำถามข้อ 8
5. ข้อความของข้อ 9 ควรอยู่หน้าเดียวกันกับคำถาม
6. ข้อ 14 แก้ไขข้อคำถามแล้วจะได้พฤติกรรมที่ต้องการ
7. ข้อ. 30 แก้ไขข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของพฤติกรรมที่ต้องการ

คะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

จำนวนนักเรียน	คะแนนก่อนเรียน (30 คะแนน)	ร้อยละ	คะแนนหลังเรียน (30 คะแนน)	ร้อยละ
1	15	50	21	70
2	13	43	18	60
3	13	43	18	60
4	14	47	19	63
5	15	50	21	70
6	14	47	19	63
7	14	47	20	67
8	15	50	24	80
9	14	47	23	77
10	13	43	18	60

ผลต่างของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

จำนวนนักเรียน	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
1	50	70	20
2	43	60	17
3	43	60	17
4	47	63	16
5	50	70	20
6	47	63	16
7	47	67	20
8	50	80	30
9	47	77	30
10	43	60	17

การเปรียบเทียบคะแนนจากแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ใช้สูตร t-test (Dependent Samples)

One-Sample

	N	Mean	std.Deviation	std.Error Mean
Pre	10	14	.81650	.25820
Post	10	20.1	2.13177	.67412

					95% Confidence Interval of the Diffevence	
	f	df	sig (z-tailed)	Mean	Lower	Upper
Pre	54.222	9	.000	14.0000	13.4159	14.5841
Post	29.816	9	.000	20.1000	18.5750	21.6250

	N	Mean	S.D.	t
Pre	10	14	.81650	-12.093**
Post	10	20.1	2.13177	



## ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายประเสริฐ อัยกัษณะ
วัน เดือน ปีเกิด	28 สิงหาคม 2519
สถานที่เกิด	พิจิตร
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
ตำแหน่ง	อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย